

2020

VNF

AVIISI

VERENIGING NEDERLAND-FINLAND
ALANKOMAAT-SUOMI YHDISTYS

Inhoud

Van het bestuur	3
Met Aviisi een nieuw decennium in	5
Uitnodiging VNF Algemene Ledenvergadering 2020	6
SNP 2020 Goes Glamour.....	8
De Finnen – een uniek Europees volk.....	10
Column Willem Mulder: De vlag in top.....	19
Column Rune Frants: Belastingschaamte	22
Oplossing prijsvraag ‘De plek ontdekt’	24
Column Oona Mutikainen: Het regent, het regent	28
Prijsvraag: Ontdek de plek	30
VNF4U - agenda	32
Column Carel van Bruggen: De boerderij	36
Finnish beginnings – a memoir	38
Bobi Holland BV.....	48
Motorreis naar Finland - deel 2	52
Het Aviisi-dreamteam in de schijnwerpers	58
Thuis in Finland	60

 aviisi

Colofon

Jaargang 29 (2020), nummer 1

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923. Aviisi is het officiële magazine van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Redactie

Daniel Loos
Minna Räty (Fins)
Mervi Lepistö
Heli Maquelin-Tervahauta
Willem Mulder
aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording het bestuur

Vormgeving
Daniel Loos,
info@bureaucontrapunt.nl

Drukwerk ASB drukwerkbegeleiding

Oplage 470

ISSN 1566-8542

Kopij

Kopij voor de volgende Aviisi (2020-2) kan per e-mail voor 6 maart 2020 aan de redactie gezonden worden:
aviisi@vnf.nu.
Maximale lengte 1500 woorden.
Kopij graag als Word-document aanleveren. Beelden graag los bijleveren, in de hoogst beschikbare kwaliteit.
Veel of grote bestanden liefst via www.wetransfer.com

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen in Aviisi die door derden geschreven zijn, ligt bij de betreffende auteurs. De redactie van Aviisi behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen.

Ledenadministratie & secretariaat Gerard Rijerse, info@vnf.nu

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter
Rune Frants, rune.frants@vnf.nu
Penningmeester
Wouter Winkelmaan, penningmeester@vnf.nu
Vice-voorzitter en webmaster
Willem Mulder, willem.mulder@vnf.nu

Secretaris
Gerard Rijerse, info@vnf.nu
Overige bestuursleden

Anna Schoemakers
Mervi Lepistö
Heli Maquelin-Tervahauta

Erelid
mw. Päivi Kaukoranta, Ambassadeur van Finland

Bankrekening vereniging
NL 39 ABNA 0549 2867 05 te Den Haag

Beste lezers,

Na twee jaar voorzitterschap is het tijd om het stokje over te dragen aan een jongere generatie. Dus, er is een vacature open. Elders in deze Aviisi is er een officiële oproep. Het is goed om te constateren dat er in het huidige VNF-bestuur een goede gender-balans aanwezig is.

Dankzij een uitstekende samenwerking binnen het bestuur hebben wij op de drempel van het nieuwe decennium onze vereniging gemoderniseerd en gestabiliseerd.

Zo hebben wij een nieuw flexibel administratie- en websysteem ingevoerd. Vanaf nu hopen wij dat de communicatie met u, onze leden en achterban, soepel en correct zal verlopen.

Het zal moeilijk zijn om Aviisi te verbeteren. Om het redactiewerk van Daniël Loos

en Minna Räty en haar vertalers-team te vergemakkelijken hebben wij een redactiegroep in het leven geroepen die hen helpt waar nodig.

Met gepaste trots mag ik een nieuw VNF-activiteiten platform aankondigen: VNF4U. Wij willen met regelmaat culturele en maatschappelijke bijeenkomsten organiseren voor al onze leden. De gedachten gaan uit naar een maandelijkse vaste zondagmiddag in het Finse Huis. Ontvangst omstreeks 14.30 uur met koffie en thee, gevolgd door het programmaonderdeel, bijv. een lezing, film, klein concert, kookcursus etc. Na afloop kunnen wij samen napraten en van een lekkere Finse maaltijd genieten. Meestal sluiten we de bijeenkomst tussen 17 en 18 uur.

Rune Frants

Hyvät lukijat,

Kaksi vuotta kestäneen puheenjohtajuutteni jälkeen on aika jättää toimi nuoremman sukupolven käsiin. Pesti olisi siis tarjolla. Tässä Aviisin numerossa on erikseen ilmoitus asiasta. Illokseni vain todeta, että johtokunta on nyt paremmassa balanssissa ikä- ja sukupuolijakauman suhteen.

Johtokunnan jäsenten välisen hyvän yhteistyön tuloksena olemme myös saaneet uudistettua ja modernisoitua yhdistystä. Esimerkkinä tästä mainittakoon uusi joustava juoksevien asioiden ja kotisivujen organisointi. Nyt toivomme sen helpottavan kontaktejamme jäsenten kanssa.

Aviisia on vaikeaa tehdä vieläkin paremmaksi. Helpottaaksemme Daniël Loosin ja Minna Rädyn toimitustyötä olemme

perustaneet avuksi toimitusryhmän tukeaan lehden tekoa.

Ylpeydekseni voim nyt kertoa uudesta alustasta nimeltä VNF4U. Haluamme ryhtyä järjestämään jäsenillemme säännöllisesti kokoontumisia kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvien aiheiden tiimoilta. Suunnitelmissa on sunnuntai-iltapäivätapahtuma kuukausittain Rotterdamin Merimieskirkolla. Tilaisuudet alkavat klo 14.30 kahvitarjoilulla jonka jälkeen seuraa ohjelmaa luennon, elokuvan, konsertin, kokauskurssin tms. muodossa. Tilaisuuuden jälkeen voimme vielä jäädä keskustelemaan tapahtumasta ja syömään suomalaisista ruokaa. Tarkoitus olisi päättää tapahtuma klo 17.00 ja 18.00 välillä. Joskus tapahtumana saattaa olla ekskursio, museokäynti tms. Haluamme järjestää

Soms zal het programma ook bestaan uit activiteiten op een locatie in het land, zoals een excursie, museumbezoek etc. Graag willen wij ook programma's organiseren waarin kinderen centraal staan. Als u ideeën hiervoor heeft zie dan we die graag tegemoet.

Onze vereniging wordt in 2023 100 jaar. De VNF is goed georganiseerd en financieel gezond. Een nadeel is dat ons ledenbestand over het algemeen bestaat uit oudere leden en daar willen we met uw hulp wat aan doen. U zou ons kunnen helpen om reclame te maken in uw netwerk voor een VNF-lidmaatschap, beginnend bij uw kinderen en kleinkinderen om zo de continuïteit van onze vereniging te waarborgen voor de toekomst.

Ik wens u allen een gezond en gelukkig 2020 toe.

Rune Frants, voorzitter VNF

4

tapahtumia myös lapsille. Jos teillä on ideita niin kuulisimme niistä mielellämme. Ja sitten haluaisin käyttää tilaisuutta hyväkseni mainitsemalla vielä yhden asian. Yhdistyksemme täyttää vuonna 2023 100 vuotta. Alankomaat-Suomi yhdistys on hyvin organisoitu ja sen talous on vakaalla pohjalla. Mutta ongelmana on se, että jäsenemme ovat enimmäkseen olleet jäseninä jo kauan ja siksi päätarvitsisimme apuamme uusien jäsenten värväämiseen. Voisitte esimerkiksi mainostaa yhdistyksemme jäsenyyttä omille verkostoillenne, lapsille ja lastenlapsilleenne taataksemme yhdistyksen olemassaolo tulevaisuudessakin. Haluan toivottaa kaikille teille terveyttä ja onnea vuodelle 2020.

*Rune Frants, Alankomaat-Suomi yhdistyksen puheenjohtaja
Käännös: Minna Räty*

Oproep - Finse bijbel!

Tijdens de eerste dag van de Scandnavië Markt in Schokland, zaterdag 11 mei 2019, kwam ik in contact met een echtpaar. In uw bezit had u een zeer oude Finstalige bijbel met notities uit het verleden. Ik vond het een prachtig verhaal voor ons ledenmagazine Aviisi!

Maar, ik was vergeten uw contactgegevens te vragen! Dus, als u dit verhaal herkent, stuur een mail aan mij:
rune.frants@vnf.nu
of bel mij: 06 41046506.

Rune Frants

Suomalaisen Raamatun etsintäkuulutus

Viième vuoden Schoklannin Skandinaavisilla markkinoilla 11 toukokuuta 2019 tapasin pariskunnan, joka kertoi omistavansa vanhan suomalaisen Raamatun, jossa on paljon käsin kirjoitettuja muistiinpanoja.

Siiä tuli mieleenkiintoisen tarinan Aviisiin. Valitettavasti en tullut kysyneeksi teidän yhteystietojanne.

Jos tunnistatte tämän tarinan, voisitte ottaa yhteyttä sähköpostitse rune.frants@vnf.nu tai soittaa minulle 06 41046506.

Rune Frants

Met Aviisi een nieuw decennium in

Aviisi is een blad voor en door leden van de Vereniging Nederland-Finland. De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt aan diversiteit, actualiteit en aansprekende beelden. Veel leden sturen ons fraaie artikelen, interessante berichten en prachtige foto's. Om Aviisi en onze website zo divers, informatief en fraai mogelijk te maken, vragen we iedereen dit vooral te blijven doen. Met name artikelen over actuele ontwikkelingen in Finland zijn welkom. Maar ook grappige voorvalen,

reisverslagen en aankondigingen van bijzondere culturele evenementen.

Om zoveel mogelijk te kunnen plaatsen willen we de lengte van de artikelen wat beperken tot maximaal 1500 woorden.

Het verheugt ons dat de redactie nu is aangevuld met de bestuursleden Heli Maquelin-Tervahauta, Mervi Lepistö en Willem Mulder.

Daniël Loos

Mervi Lepistö

Daniël Loos

Heli Maquelin-Tervahauta

Willem Mulder

Minna Räty

Aviisin luotsaus uudelle vuosikymmenelle

Aviisi on Alankomaat-Suomi yhdistyksen jäsenlehti, jonka teosta ja sisällöstä sen jäsenet itse huolehtivat. Viime vuosina olemme panostaneet sen monipuolisuteen, ajankohtaisuuteen ja kiinnostavuuteen. Monet jäsenistämme lähettävät meille hyviä artikkeleita, mielenkiintoisia juttuja ja hienoja valokuvia. Taataksemme sen laadun vastedeskin, pyytäisimme teitä jatkamaan samalla linjalla. Etenkin ajankohtaiset aiheet Suomessa olisivat tervetulleita. Mutta myös matkakertomukset, kirjoitukset hassuista sattumista

sekä ilmoitukset tulevista mielenkiintoisista kulttuuriin liittyvistä tapahtumista. Jotta mahdollisimman moni pääsisi muukaan, haluamme rajoittaa kirjoitukset 1500 sanaan. Illoksemme lehden tekemisessä auttamassa ovat nyt myös Heli Maquelin-Tervahauta, Mervi Lepistö sekä Willem Mulder.

Daniël Loos

Käännös: Minna Räty

VNF Algemene Ledenvergadering 2020

Het bestuur van de Vereniging Nederland-Finland nodigt alle leden van harte uit voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering (ALV) op zondag 29 maart a.s.

De ALV wordt gehouden in de residentie van de ambassadeur, Van Hogenhoucklaan 52, 2596 TE Den Haag.

Leden die de vergadering willen bijwonen, wordt verzocht zich aan te melden bij de secretaris (info@vnf.nu). Dit in verband met de capaciteit van de residentie en de catering.

De vergadering begint om 13.00 uur.

De agenda is als volgt:

1. Opening door voorzitter Rune Frants
2. Mededelingen en ingekomen stukken

3. Goedkeuring van de notulen van de ALV d.d. 24 maart 2019
De notulen zullen uiterlijk op 10 maart 2020 op onze website www.vnf.nu worden geplaatst.
4. Jaarverslag secretaris 2019
Het jaarverslag van de secretaris zal uiterlijk op 10 maart 2020 op onze website www.vnf.nu worden geplaatst.
5. Financieel jaarverslag 2019 en begroting 2020 van de penningmeester
6. Verslag van de kascommissie over het jaar 2019
7. Benoeming van de kascommissie voor het jaar 2020
8. Bestuurszaken
Samenstelling bestuur: In verband met het aftreden van Rune Frants als

6

Kutsu Alankomaat-Suomi yhdistyksen yleiseen jäsenkokoukseen 2020

Alankomaat-Suomi yhdistyksen johtokunta toivottaa jäsenensä tervetulleiksi vuotaiseen yleiseen jäsenkokoukseen sunnuntaina 29. maaliskuuta.

Kokous pidetään Suomen Alankomaiden suurlähettilään virka-asunnolla Van Hogenhoucklaan 52 Haagissa.

Koska tilaisuudessa on rajoitettu määrä paikkoja, sinne tulee ilmoittautua lähetämällä e-meilin sihteeriillemme osoitteeseen info@vnf.nu.

Yleinen jäsenkokous alkaa klo 13.00. Käsiteltävät asiat:

1. Puheenjohtaja Rune Frants avaa kokouksen

2. Ilmoitusluontoiset ja jäsenten esittämät asiat
3. 24. maaliskuuta 2019 pidetyn yleisen jäsenkokouksen muistiinpanojen hyväksyminen *Muistiinpanot ovat nähtävissä viimeistään 10. maaliskuuta 2020 kotisivuillamme www.vnf.nu.*
4. Sihteerin 2019 vuosikertomus. *Sihteerin vuosikertomus on nähtävissä viimeistään 10. maaliskuuta 2020 kotisivuillamme www.vnf.nu.*
5. Rahastonhoitajan vuoden 2019 vuosikertomus ja vuoden 2020 kustannusarvio
6. Tilintarkastajien vuoden 2019 tulojen ja menojen selvitys

voorzitter is een oproep voor nieuwe bestuursleden in de nieuwsbrief geplaatst. Deze heeft nog geen kandidaten opgeleverd.

9. Ledenwerving en ledencocontact
Anna Schoemakers zal dit toelichten.
10. Activiteitenplan 2020
Toelichting door de voorzitter
11. Rondvraag en Sluiting

Lezing: Sevettijärvi

Na het formele gedeelte van de vergadering zal Kester Dixon om 15.00 uur een lezing geven over Sevettijärvi en haar bewoners in 1958 door de camera van Ernest Dixon.

Ernest Dixon (oom van de spreker) kwam langs omwegen in 1951 in Sevettijärvi terecht. Hij raakte in de ban van de Skolt-sami, die uit het Petsamo-gebied zijn gevvlucht (nu Rusland). Hier mochten ze wonen en hun cultuur voortzetten: rendieren houden, vissen en jagen.

7. Vuoden 2020 tilintarkastajien nimitys
8. Johtokunta-asiat. Johtokunnan koonpano: Puheenjohtaja Rune Frantsin eron johdosta johtokuntaan etsitään uusia jäseniä. Ilmoittautumisia kaivataan.
9. Uusien jäsenten värväys ja kontaktit jäseniin. Anna Schoemakers kertoo asiasta.
10. Vuoden 2020 tapahtumat. Puheenjohtaja kertoo asiasta.
11. Kyselykierros ja kokouksen päätäminen.

Luento: Sevettijärvi

Virallisen ohjelman jälkeen Kester Dixon pitää klo 15.00 luennon Sevettijärvestä ja sen asukkaista joita Ernest Dixonin kuvasi vuonna 1958.

Ernst Dixon (puhujan setä) päätyi 1951 kiertoteitse matkoillaan Sevettijärvelle. Siellä hän kohtasi kolttasaamelaisia, jotka

Hij vond dat de cultuur van de Skolt-sami bekend moest worden. Daarom maakte hij in 1958-1959 heel veel foto's en twee films, die hij vertoonde op scholen en universiteiten. Tot op 82-jarige leeftijd woonde en werkte hij in Sevettijärvi. In 2013 overleed hij in Bloemendaal, 85 jaar oud.

oli evakoitu Petsamosta. Tällä he saivat asua rauhassa ja harjoittaa kulttuuriaan, kuten poronhoitoa, kalastusta ja metsästyötä. Dixonin mielestä kolttat ansaitsivat laajempaa huomiota. Siksi hän kuvasi ja filmasi heitä 1958-1959 ja esitti sitten niitä kouluissa ja yliopistoissa. Hän asui ja työskenteli Sevettijärvellä 82-vuotiaaksi asti. Vuonna 2013 hän kuoli Bloemendaalissa 85-vuotiaana.

SNP 2020 Goes Glamour

De Finse Vrouwen Dagen van 2020 worden gehouden in hotel De Bilderberg, Arnhem, in het weekend van 4 tot 5 April.

Satu
Schroderus

In 1954 werd de eerste Bilderbergconferentie in hotel De Bilderberg in Arnhem gehouden. De Bilderbergconferentie werd geleid door Prins Bernhard, met deelnemers uit de top van de Europese en Amerikaanse politiek, die bijeenkwamen om de samenwerking tussen Europa en de Verenigde Staten te verbeteren. Deze plek is dus ook een prachtige locatie voor de Finse Vrouwendagen van 2020.

Het thema van dit jaar is *glamour*. Dit thema is uitermate geschikt voor iedere vrouw om te schitteren. Wij regelen ook een salon met een groep van schoon-

heidsspecialisten om de avondlook tot op de puntjes te verzorgen.

Na het feestelijke diner gaan we feest vieren met onze jonge Finse artiest *Jeremie*. De inspiratie voor het feestelijke thema is natuurlijk het historische hotel De Bilderberg, maar ook het meer serieuze doel om iedereen de kans geven om te schitteren. Juist dit jaar vinden wij dit een goed thema, nu Nederland de Eurovisie pracht en praal organiseert en nu de Finse vrouwen de wereld een voorbeeld stellen op het gebied van politiek en landsbestuur.

Het mooie weekendprogramma geeft mogelijkheden voor beleven, samenzijn,

8

SNP 2020 Goes Glamour

Vuoden 2020 Suomalaisen Naisen Päivät järjestettiin Arnhemin kupeessa, hotelli Bilderbergissa 4.-5. huhtikuuta.

Samassa paikassa järjestettiin vuonna 1954 ensimmäinen Bilderberg konferenssi jota johti Prinssi Bernhard ja osallistujina olivat Euroopan ja Amerikan johtoa, tarkoituksena parantaa kaupankäyntiä sekä kanssakäymistä Euroopan maiden ja USAn välillä. Historiaa huokuvat puitteet luovat tänä vuonna yhtä loistavat puitteet Naisenpäiville.

Taman vuoden teemana on Glamour, mahdollisuus jokaiselle loistaa omalla tavallaan, ja pukeutua iltaa varten parhaimmillaan. Järjestämme valmistautumista varten Salongin, jossa iltalookia voi hioa vielä

parhaimaksi osaavien salongin pitäjien käsitellyssä. Illallisen jälkeen jatkamme juhlia Suomesta saapuvan nuoren tähteme Jeremien kanssa. Inspiraationa teemallemme oli paitsi hotelli Bilderbergin puitteet, myös se vakavampi arkipäivän tarve luoda osallistujillemme mahdollisuus loistaa varsinkin tänä vuonna jolloin Hollanti on näyttämöön Euroviisulle, ja suomalaiset naiset näyttävät esimerkkiä muille poliitikan ja maan johtamisen areenalla. Tarjolla onkin loistavaa ohjelmaa, rentoa yhdessäoloa ja työpajoja moneen makuun joogasta taiteeseen ja kukan sitomiseen. On todella mahtavaa nähdä vapaaehtoisten joukko tekemässä tästä viikonlopusta onnistunut – suuri kiitos kaikille heille!

ontspanning en activiteiten van yoga tot kunst. Wij zijn zeer trots op de groep van vrijwilligers die zich graag inzetten voor dit weekend. Veel dank voor iedereen!

Ons comité heeft sinds september actief aan het programma gewerkt. De feedback van vorig jaar was zeer positief en heeft ons geholpen om vorm te geven aan het thema en programma van dit jaar. Ook hebben we het concept verder ontwikkeld en vernieuwd. Dit jaar nemen we afscheid van het papieren programma boekje en gaan we over naar het meer digitale tijd-

perk. We hebben vernieuwde internetpagina's en ook een nieuw e-mailadres. Ook zorgen we ervoor dat betalingen met pin gedaan kunnen worden. Kleine, maar belangrijke stappen om het plezier en gemak van de deelnemers te verbeteren.

Bekijk ons programma op www.naisenpaivat.nl en doe mee om herinneringen te creëren! Je kan ook contact met ons opnemen via snpkomitea@gmail.com. Welkom!

Satu Schroderus

Katriina Laamanen-Pennings, Loviisa Vähävuori, Hanna Buttigieg, Satu Schroderus, Mervi Piironen, Matleena Saari

Toimikuntamme on rakentanut viikonloppua jo sykskuusta saakka, järjestää ohjelmaa, sponsoreita ja puitteita tapahtumalle. Mukanaolijoiden palaute viimevuoden viikonlopulle oli todella positiivista, ja toimikuntana olemmekin kuunnelleet eri toiveita ja kehittäneet konseptia edelleen. Tänä vuonna siirtymme myös paperittomaan ohjelmaan; Olemme myös uudistaneet nettisivuja ja siirtäneet sähköpostimme gmailiin, sekä huolehdimme että arpajasmaksut voi

tehdä kortilla. Pieniä suuria uudistuksia osallistujien mukavuutta ja helppoutta huolehtimaan.

Katso ohjelmamme nettisivuillamme, ja tule mukaan tekemään muistoja! Ilmoittautua voit osoitteessa www.naisenpaivat.nl tai ota yhteyttä sähköpostiimme snpkomitea@gmail.com.

Tervetuloa!

Satu Schroderus

De Finnen – een uniek Europees volk

De meesten van ons weten waar Finland ligt, mede omdat wij een speciale band hebben met dat met dat dunbevolkte land en zijn ontelbare meren, door muggen geplaagd en bewoond door een raar introvert volk, waar de voorzichtige staat te kijken naar de eigen schoenen en de extroverte naar de schoenen van de gesprekspartner.

Wie zijn wij en waar komen wij vandaan? Ik zal een poging wagen om een globaal beeld te schetsen, gebaseerd op een combinatie van oude traditionele gegevens en de nieuwste DNA-bevindingen.

Rune Frants Na de laatste ijstijd lagen grote gedeelten van Finland onder water en was de huidige Oostzee een golf van de Noordzee. Archeologische vondsten ondersteunen een model waarin de eerste bewoners, ca 12.000 jaar geleden, vanuit het westen en het zuidoosten kwamen.

Eerst enkele duizenden jaren later kwamen er volkeren vanuit het noordoosten. Finland was toen al een smeltkroes, waar sterk verschillende volkeren elkaar tegenkwamen.

DNA en archeologie

Onderzoek naar het genetisch materiaal heeft een revolutie teweeggebracht in het ophelderken van de oorsprong van en de verwantschappen tussen de volkeren. Het DNA bevat ca. 25000 genen, 'recepten voor het leven', genoemd. Veranderingen, mutaties, in het DNA kunnen de functie van genen veranderen en dus ziekten veroorzaken, maar liggen ook ten grondslag aan de normale variatie in eigenschappen zoals lengte, gewicht, IQ, haarkleur etc. Deze 'normale' DNA-vari-

10

Suomalaiset – uniikki eurooppalainen kansa

Useimmat meistä tietävät, missä Suomi sijaitsee, osaksi siitä syystä, että meillä on erityinen side tähän harvaan asuttuun tuhansien järvien, hyttysten kiusaamaan ja omituisen sisäänpäin käentyneen kansan asuttamaan maahan, jossa introvertti henkilö tuijottaa omiin kenkiinsä ja ekstrovertti keskustelukumppanin kenkiin.

Keitä me olemme ja mistä me tulemme? Pyrin antamaan tästä yleiskuvan, joka perustuu vanhojen, perinteisten tietojen ja uusimpien DNA-löydösten yhdistelmään.

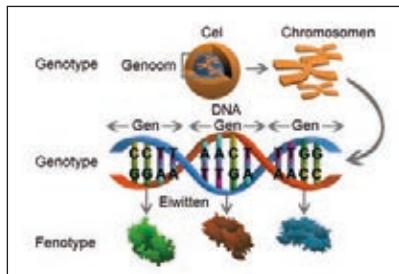
Viimeisen jääkauden jälkeen suuri osa Suomea oli veden peitossa ja nykyinen Itämeri oli Pohjanmeren lahti. Arkeologiset löydöt tuevat mallia, jonka mukaan ensimmäiset asukkaat tulivat Suomeen noin 12 000 vuotta sitten lännestä ja lou-

naasta. Muutamia tuhansia vuosia myöhemmin tuli kangoja myös koillisesta. Suomi oli tuolloin jo sulatusuuni, jossa hyvin erilaiset kansat kohtasivat toisensa.

DNA ja arkeologia

Geneettisen materiaalin, DNA:n, tutkimus on saanut aikaan vallankumouksen kansojen alkuperän ja niiden välisten sukulaisuussuhteiden selvittämisessä. DNA sisältää noin 25 000 geeniä, joita nimitetään "elämän reseptiksi".

DNA:n muutokset, eli mutaatiot, voivat muuttaa geenien funktiota ja aiheuttaa siten sairauksia, mutta ne vaikuttavat myös normaaliin ominaisuuksiin vaihteleviin, kuten pituuteen, painoon, älykkyyteen ja osamääärään, hiusten väriin jne. Tämä nor-

Het DNA bevindt zich in de kern van alle cellen en bevat informatie, genen, voor de structuur van eiwitten die alle levensprocessen sturen. | Kaikkien solujen tuma sisältää DNA:tä, joka sisältää tietoa, geenejä, valkuaisaineiden rakentamista varten. Ne ohjaavat kaikkia elämän prosesseja.

atie maakt het ook mogelijk om DNA te gebruiken voor identificatie-onderzoek en dus ook het karakteriseren van bevolkingsgroepen. Elk individu en bevolkingsgroep heeft een unieke DNA-signatuur. Tot voor kort was het zeer moeilijk om DNA te isoleren uit archeologisch ma-

maali DNA-variaatio tekee mahdolliseksi DNA:n käytön myös tunnistamistutkimukseen ja siis myös väestöryhmien karakterisointiin. Jokaisella yksilöllä ja väestöryhällä on uniikki DNA-rakenne. DNA:n eristäminen arkeologisesta materiaalista on ollut mahdollista vasta vähän aikaa. Aikaisemmin se oli erittäin vaikeaa. Viimeaikaisen teknisen kehityksen ansiosta on mahdollista eristää DNA myös ar-

terieel. Door recente technische ontwikkelingen is het mogelijk geworden om DNA te isoleren ook uit archeologische skeletresten. Dit geeft ongekende mogelijkheden voor onderzoek naar de biologische achtergrond van bevolkingsgroepen.

Levänluhta

Al lang was bekend dat er skeletten lagen in een waterput, waarschijnlijk gebruikt als begraafplaats in Levänluhta in Isokyrö in het westen van Finland. De eerste schriftelijke beschrijving stamt uit 1674 toen de plaatselijke dominee in een brief aan het 'Antikvitetskollegiet' in Stockholm vertelde dat er in een put in een moerassig weiland botten van mensen werden gevonden. De volgende aantekening stamt uit 1884 toen er bij een drooglegging en het graven van greppels grote hoeveelheden botten werden gevonden. De plaatselijke politie gaf opdracht om de

<< DNA is te vinden in alle lichaamscellen en kan gemakkelijk geïsoleerd worden. DNA wordt snel ontbonden, maar kan lang bewaard blijven in beschermende dikke botten en tanden. De minuscule hoeveelheden DNA moet zorgvuldig gerepareerd worden om contaminatie te vermijden. | Kaikki solut sisältävät DNA:tä ja se voidaan eristää helposti. DNA hajoaa helposti, mutta se voi säilyä kauan suojaavissa paksuissa luissa ja hampaissa. Vähäiset DNA-määrität on valmisteltava huolellisesti kontaminaation välttämistä varten.

keologisista luurankojen jäämistä. Tämä avaa ennennäkemättömät mahdollisuudet väestöryhmien biologisen perimän tutkimiselle.

Levänluhta

Jo pitkään on ollut tiedossa, että Isonkyrön pitäjässä Pohjanmaalla sijaitsevassa Levänluhdan lähteessä oli luita. Lähde on luultavasti ollut kalmisto. Ensimmäinen kirjallinen kuvaus lähteestä on peräisin vuodelta 1674, jolloin paikallinen kirkkokherä kertoi kirjeessä Tukholman muinaislöytöjä tutkivalle toimielimelle,

Levänluhta is een unieke begraafplaats waar de lichamen werden neergezonken in een meertje in een moerassig gebied. Door de landverhoging ligt de begraafplaats nu midden in een weiland. Foto: Nybacka, Vasabladet | Levänluhta on ainutlaatuinen kalmisto. Se oli suomaalla sijannut lähde, jonka ruumiit upottettiin. Maan korottamisen vuoksi kalmisto on nyt keskellä peltola. Kuva: Nybacka, Vasabladet

skeletresten te herbegraven. Later zijn er meerdere archeologische opgravingen ondernomen.

De belangstelling voor de Levänluhta-skeletten kwam in een stroomversnel-

12

Schedels uit de Levänluhta begraafplaats. Door zuurstofftekort in het water is de ontbinding langzaam geweest, waardoor het mogelijk was om DNA te isoleren. Foto: Wessman, Universiteit van Helsinki | Pääkalloja Levänluhdan kalmistosta. Veden hapen puuttueen vuoksi hajoaminen on ollut hidasta, joten oli mahdollista eristää DNA:ta. Kuva: Wessman, Helsingin yliopisto

että soisessa maastossa sijaitsevassa lähteessä oli ihmisten luita. Seuraava kirjallinen lähde on vuodelta 1884, jolloin suota kuivattaessa ja ojittettaessa löytyi suuri määrä luita. Paikallinen ni-

ling toen het mogelijk werd om DNA te isoleren uit archeologisch materiaal. Misschien zouden de skeletresten kunnen helpen bij het ophelderken van de genetische achtergrond van de Finnen? In een internationaal multidisciplinair samenwerkingsverband, gecoördineerd door Dr Anna Wessman vanuit de Universiteit van Helsinki, werd ca 10 jaar geleden een project opgestart om te kijken in hoeverre er DNA te vinden was in de botten uit de bron. In totaal kon men DNA isoleren behorend bij een 10-tal individuen. De leeftijd van de botten werd vastgesteld tot ca 1500 jaar met behulp van betrouwbare isotopentechnologie. Eveneens kon, door analyse van strontium in de botten vastgesteld worden dat, op een uitzondering na, alle mensen hun hele leven hadden doorgebracht in de regio. Opmerkelijk was dat de 'uitzondering' eveneens een totaal ander genetische, Scandinavische, sa-

mismies antoi määräyksen, että luut haudataan takaisin löytöpaikoilleen. Myöhemmin paikalla on tehty useita arkeologisia kaivauksia.

Kiinnostus Levänluhta-luihin kasvoi huomattavasti, kun tuli mahdolliseksi eristää DNA:ta arkeologisesta materiaalista. Ehkä luista voisi olla apua suomalaisten geeniperimän selventämisessä. Helsingin yliopiston dosentin Anna Wessmanin johtamassa kansainvälisessä monitieteellisessä ryhmässä käynnistettiin noin 10 vuotta sitten projektti, jonka tarkoituksesta oli tutkia, kuinka paljon DNA:ta löytyisi lähteestä luista. Yhteensä kymmenestä yksilöltä pystyttiin eristämään DNA:ta. Luiden iäksi vahvistettiin noin 1500 vuotta luotettavan isotooppiteknikan avulla. Strontiumanalyysin avulla voitiin myös vahvistaa, että kaikki ihmiset yhtä lukuun ottamatta olivat asuneet koko elämänsä alueella. Huomattavaa oli, että "poikke-

menstelling had – wellicht een toevaligge bezoeker?

Zeer opvallend was dat de skeletresten afkomstig waren van vrouwen en kinderen – geen mannen. Hierover zijn er veel speculaties. Aangezien er geen uiterlijke schade vastgesteld kon worden, is de offerhypothese minder aannemelijk. Interessant is dat het water in de Leväluhta bron rood kleurt als bloed, dat komt door het hoge ijzergehalte. Bloed, vrouwelijkheid, fertiliteit – wellicht een verklaring dat vrouwen met een bepaalde status in de maatschappij, zoals sjamanen en vroedvrouwen, hier begraven werden.

Voor het vergelijkend DNA-onderzoek was referentie materiaal zeer belangrijk. Dankzij de internationale samenwerking was dat vrij gemakkelijk. Het belangrijkste vergelijkingsmateriaal was afkomstig van 3500 jaar oude skeletten van begraafplaatsen op het Kola schiereiland. Soort-

uksen” geeniperimä oli täysin erilainen, pohjoismainen. Olikohan hän satunnainen vierailija?

Huomiota herättää oli, että luut olivat peräisin naisilta ja lapsilta – eikä miehiltä. Tätä on spekuloitu paljon. Koska luissa ei todettu ulkoisia väkirallia merkkejä, uhrihypoteesi ei ole oletettava. Kiinnostavaa on, että Leväluhdan lammen vesi värijäätyy punaiseksi kuin veri, mikä johtuu veden rautapitoisuudesta. Veri, naiseus, hedelmällisyys – ehkä siinä on selitys sille, että lampeen haudattiin naisia, joilla oli tietynlainen asema yhteisössä, kuten shamaaneja ja kätilöitä.

Vertailevaa DNA-tutkimusta varten viitemateriaali oli erittäin tärkeää. Kansainvälisen yhteistyön vuoksi sen saamisen oli melko helppoa. Tärkein vertailumateriaali oli peräisin 3500 vuotta vanhoista luista Kuolan niemimaalla sijaitsevilta hautausmailta. Vastaavaa materiaalia saatui-

Op een oud bord staat dat de begraafplaats hoort bij 'slaven van Louhi'. Louhi is een Kalevala god van het noorden, 'Pohjola'. Opmerkelijk was dat ze meerdere wonderschone dochters had... Foto: Wessman, Universiteit van Helsinki | Vanhassa kyltissä lukee, että kalmisto kuuluu "Louhen orjille". Louhi on Kalevalassa Pohjolan emäntä. Hänellä oli useita kuvankauniita tyttäriä... Kuva: Wessman, Helsingin yliopisto

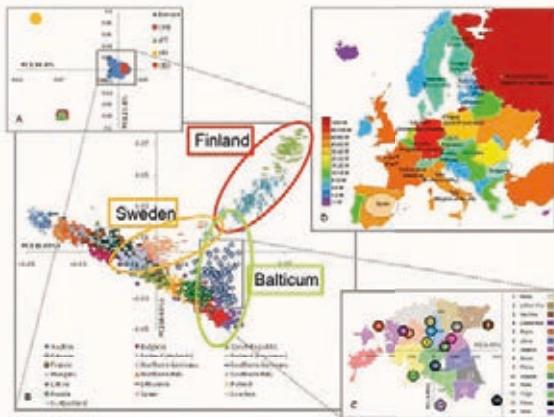
gelijk vergelijkingsmateriaal was ook afkomstig uit zowel archeologisch- als hedendaags-DNA uit Scandinavië en de Baltische landen.

Door de uitgebreide vergelijking kwam duidelijk naar voren dat het Leväluhta-

Door het hoge ijzergehalte kleurt het water rood als bloed. Foto: Nybacka, Vasabladet | Suuren rautapitoisuuden vuoksi vesi värijäätyy verenpunaiseksi. Kuva: Nybacka, Vasabladet

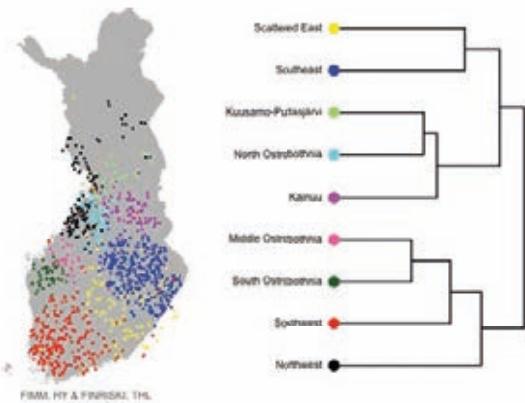
myös sekä arkeologisesta että nykyisestä DNA:sta Pohjoismaista ja Baltiasta. Perusteellisesta vertailusta tuli selvästi ilmi, että Leväluhdan DNA oli enemmän samankaltaisesti Kuolan niemimaal-

Schema van de genetische verwantschap tussen verschillende bevolkingsgroepen in Europa. Bron: Nelis et al. | Kaavio geneettisestä sukulaisuudesta eri väestöryhmien välillä Euroopassa. Lähde: Nelis et al.

DNA veel meer verwantschap toonde met het oude Kola schiereiland-DNA dan met DNA van hedendaagse Saami, laat staan Finnen. Dit betekent dat er

14

Schema van de genetische verwantschap tussen verschillende bevolkingsgroepen in Finland. Bron: FIMM, Helsinki | Kaavio geneettisestä sukulaisuudesta eri väestöryhmien välillä Suomessa. Lähde: FIMM, Helsinki

ta saadun vanhan DNA:n kanssa kuin nykyisten saamelaisten DNA:n kanssa, suomalaisista puhumattakaan. Se tarjoittaa, että myöhäiseen rautakauteen

tot in de late ijzertijd, Saami-achtige mensen woonden zelfs in Zuid-Finland. Deze conclusie wordt ondersteund door steeds gebruikte plaatsnamen, beginnend met 'Lappi-' en 'Lapp-' (Fins en Zweeds).

Migratiemodellen

De eerste bevolking in Finland bestond dus waarschijnlijk uit een mengsel van verschillende bevolkingsgroepen uit het oosten, zuiden en westen. Omstreeks 10.000 jaar geleden kwamen er jager-verzamelaars volkeren uit het zuidoosten en zuiden. De volgende immigratiegolf, ca 5000 jaar geleden, bestond uit volkeren met een agrarische leefwijze afkomstig uit het Midden-Oosten. Deze 'nieuwkomers' mengden zich met de oude jager-verzamelaars-bevolking. In de rest van Europa werd de oorspronkelijke bevolking minder vriendelijk behandeld.

asti jopa Etelä-Suomessa asui saamelais-ten kaltaisia ihmisiä. Tätä johtopäätöstä tukevat myös erittäin yleiset Lappi- ja Lapp-alkuiset nimet (suomen- ja ruotsinkieliset).

Muuttoliikemallit

Suomen alkuperäinen väestö koostui todennäköisesti idästä, etelästä ja lännestä tulleiden eri väestöryhmien sekoituksesta. Noin 10 000 vuotta sitten kaakosta ja etelästä tuli metsästäjä-keräilijäkansoja. Seuraava siirtolaisalo, noin 5000 vuotta sitten, koostui maataloutta harjoittavista kansoista, jotka olivat peräisin Lähi-idästä. Nämä "uudet tulokkaat" sekoittuivat vanhaan metsästäjä-keräilijäväestöön. Muualta Euroopassa alkuperäisväestöön suhtauduttiin vähemmän ystävällisesti.

Nykyisten suomalaisten genomi (DNA) eroaa selvästi muiden eurooppa-

Het huidige Finse genoom (DNA) onderscheidt zich duidelijk van de rest van Europa. Er is ook veel onderzoek verricht om de lokale genensamenstelling binnen Finland vast te stellen. Voor dit doeleind is er veel moeite gedaan om biobanken, waar DNA en ander biologisch materiaal wordt opgeslagen, op te richten. Zo heeft men slechts mensen opgenomen in de biobank, waarvan alle vier grootouders geboren zijn in een bepaalde regio. Er zijn vrij grote lokale verschillen. Zo onderscheiden bij voorbeeld de Oost-Finnen zich meer van de West-Finnen dan de West-Finnen van de Zweden.

Met name de mannelijke Y-chromosomen zijn onder de Oost-Finnen van oostelijke oorsprong en tonen duidelijke overeenkomsten met andere Fins-Oegrische volkeren, terwijl het mitochondriële DNA bij vrouwen een meer West-Europees signatuur heeft. De west-oost gradiënt wordt ondersteund zowel door archeolo-

laisten perimästä. Onkin tehty paljon tutkimusta paikallisen geenikoostumuksen löytämiseksi Suomessa. Tätä tarkoitusta varten on nähty paljon vaivaa biopankkien perustamista varten. Näihin pankkeihin tallennetaan DNA:ta ja muuta biologista materiaalia. Biopankkeihin on otettu vain DNA:ta ihmisiltä, joiden kaikki neljä isovanhempaa ovat syntyneet tietyllä alueella. Paikalliset erot ovat melko suuria. Itäsuomalaiset eroavat esim. enemmän länsisuomalaisista kuin länsisuomalaiset ruotsalaisista.

Etenkin itäsuomalaisen miesten Y-kromosomit ovat itäistä perua ja niissä on selviä yhtäläisyksiä muiden suomalaisugrilaisen kansojen kanssa, kun taas naisten mitokondrio-DNA:n rakenne on enemmän länsieurooppalainen. Länsi-itä-gradienttia tukevat sekä arkeologiset löydöt että murreelliset ja kansankulttuuriset erot. Nykyisen väestön liikkuvuuden

gische vondsten als dialectale en volksculturele verschillen. Door de mobiliteit van de hedendaagse bevolking worden de verschillen tussen de bevolkingsgroepen steeds kleiner.

Het Finse ziekte erfgoed

Finland is internationaal bekend door het voorkomen van een groot aantal typisch Finse erfelijke ziekten. Een 40-tal ziekten komen of alleen voor in Finland of is de frequentie veel hoger dan elders in de wereld. Door intensief klinisch en moleculair-biologisch onderzoek in de afgelopen decennia is de genetische achtergrond van deze ziekten vastgesteld. Deze unieke ziektepatronen zijn te verklaren door twee fenomenen. Tijdens de regeerperiode van de Zweedse koning Gustaaf Wasa (1523-1560) werd de kolonisatie van het dunbevolkte Oost- en Noord-Finland vanuit het meer dichtbevolkte Zuid-Finland met kracht gestimu-

ansiosta erot eri väestöryhmien välillä ovat yhä pienemmät.

Suomalainen tautiperintö

Suomi on kansainvälisesti tunnettu siitä, että maassa on suuri määrä typillisesti suomalaisia perinnöllisiä sairauksia. On noin 40 sairautta, joita esiintyy ainoastaan Suomessa tai joiden esiintymistihleys on suurempi kuin muualla maailmassa. Viime vuosikymmeninä tehdyin intensiivisen kliinisen ja molekulaarisen biologisen tutkimuksen ansiosta näiden sairauksien geneettinen tausta on vahvistettu.

Näiden uniikkien sairauksien esiintymiseen on kaksi syytä. Ruotsin kuninkaan Kustaa Vaasan hallintokaudella (1523–1560) edistettiin voimakkaasti harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen asuttamista tiheämmin asutusta Etelä-Suomesta käsin. Perheet ja pienet ihmisryhmät lähtivät uudisasutusalueille ja perustivat

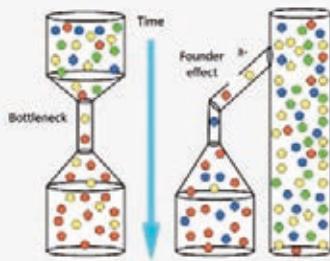
leerd. Gezinnen en kleine groepen mensen trokken naar onontgonnen gebieden en stichtten daar nederzettingen, kleine geïsoleerde dorpen. Het vinden van huwelijkspartners werd noodzakelijkerwijze sterk beperkt door de geïsoleerde ligging en de kans op verwantschap met de partner was dus groot. Door deze 'inteelt' konden ziektegenen zich verspreiden in de nog steeds kleine bevolkingsgroepen. Door epidemieën en hongersnood kon het voorkomen (frekwentie) van bepaalde ziektegenen verder toenemen.

De meeste van deze erfelijke ziekten zijn namelijk 'recessief', d.w.z. de patiënt heeft twee ziektegenen, terwijl de gezonde ouders slechts drager van het ziektegen zijn.

Als voorbeeld neem ik lactose-intolerantie. De meeste westerse volwassenen kunnen lactose, ofwel melksuiker, verteren met behulp van het enzym lactase in de darmwand en zijn dus lactose-tolerant.

In de Finse bevolking is het percentage lactose-intolerante personen hoog. Onderzoek laat zien dat de mutatie die de intolerantie veroorzaakt, is ontstaan toen de Finse voorouders zich nog bevonden ten zuiden van het Oeralgebergte, zo'n 10.000 jaar geleden. Hetzelfde gen-mutatie wordt namelijk gevonden in veel van de Fins-Oegrische volkeren die verspreid voorkomen in Rusland ten westen van het Oeralgebergte.

Maar genen kunnen niet alle 'Finse' ziekten verklaren. Tot voor kort waren harten en vaatziekten een van de belangrijkste doodsoorzaken in Finland. Onderzoek heeft echter laten zien dat er geen unieke genetische predispositie ten grondslag ligt voor deze aandoening. De meest waarschijnlijke verklaring ligt in het oorspronkelijke Finse dieet, rijk aan zout en vet, maar weinig groente. Immers, de genen doen hun werk in nauwe samenwerking met de omgeving.

Genetische mechanismen die de bevolkingsstructuur van Finland hebben beïnvloed. Stichter effect, dwz een kleine groep mensen vormen een nieuwe gemeenschap met slechts een beperkte genenpool. Als een gedeelte van de groep zich niet kan voortplanten door vroeg overlijden wordt het aanbod aan genen nog minder (flessenhals). Illustratie: Rune Frants | Geneettiset mekanismit, jotka ovat vaikuttaneet Suomen väestörakenteeseen. Perustajavaikutus, eli pieni ihmisryhmä muodostaa uuden yhteisön, jonka geenipooli on rajoittettu. Jos jokin ryhmän osa ei voi lisääntyä varhaisen kuoleman vuoksi, geentarjonta vähenee entisestään (pollonkaula). Kuva: Rune Frants

asutuksia, pieniä syrjäisiä kyliä. Aviopuolison valintaa rajoitti suuresti asutusten syrjäinen sijainti ja mahdollisuus sukuaisuuteen puolison kanssa oli siis suuri. Tämän sisäsiittoisuuden vuoksi sairausgeenit pääsivät leviämään edelleen pienissä väestöryhmissä. Epidemioiden ja näänhädän vuoksi tietyt sairausgeenit lisääntyvät entisestään (yleistyvät).

Useimmat näistä perinnöllisistä sairauksista ovat nimittäin resessiivisiä, toisin sanoen potilaalla on kaksi sairausgeenää, kun taas terveet vanhemmat ovat vain sairausgeenin kantajia.

Esimerkkinä mainitsen laktoosi-intoleranssin. Useimmat länsimaisissa elävät aikuiset voivat sulattaa laktoosin, eli maitsokerin, suolen seinämän entsyymin, laktaasin avulla, ja ovat siis laktoositolerantteja. Suomen väestössä laktoosi-intolerantien osuus on suuri. Tutkimuksesta on käynyt ilmi, että mutaatio, joka aiheut-

De Finse taal en de Finse genen

In het algemeen is een taal niet verankerd in de genen. Op populatie niveau is een dergelijke stelling niet helemaal waar. De Finnen spreken een taal behorend bij de Fins-Oegrische familie, een tak van de Oeraalse taalfamilie. Uit zeer recent onderzoek is inderdaad gebleken dat de oosterse invloed sterk is op zowel genen als de taal. Het huidige Fins heeft echter ook veel invloeden gehad van de aangrenzende talen zoals het Scandinavisch, Baltisch en Russisch.

De sauna cultuur

Finland en de sauna horen bij elkaar. Ook de sauna stamt uit het oosten en heeft zich zeer sterk verankerd in de Finse cultuur. In de oertijd was de sauna slechts een uitgraving in de grond waarin de op de bodem liggende rotsblokken met een vuur werden verhit en stoom gepro-

taa intoleranssin, syntyi aikana jolloin suomalaiset esi-isät asuivat Ural-vuoriston eteläpuolella, noin 10 000 vuotta sitten. Sama geenimutaatio nimittäin löytyy monilta suomalais-ugrilaisilta kansoilta, jotka asuivat eri puolilla Venäjää Ural-vuoriston länsipuolella.

Geenit eivät kuitenkaan voi selittää kaikkia "suomalaisia" sairauksia. Siitä ei ole pitkä aika, kun sydän- ja verisuonitaudit olivat yksi merkittävimmistä kuolinsyistä Suomessa. Tutkimus on kuitenkin osoittanut, että näiden tautien synnä ei ole mitään uniikkia geneettistä alttiutta. Kaikkein todennäköisin selitys on alkuperäinen suomalainen ruokavalio, joka sisälsi paljon suolaa ja rasvaa, mutta vähän vihanneksia. Ovathan geenit läheisessä vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa.

Plattegrond waar Fins-Oegrische en Oeraalse talen worden gesproken. Bron: Wikipedia | Kartta alueista, joilla puhutaan suomalais-ugrilaisia ja uralilaisia kieliä. Lähde: Wikipedia

duceerd door er water op te gooien. Later werd er een eenvoudige houten constructie omheen gebouwd. In moderne tijden was de sauna het eerste multifunctionele gebouw bij een nieuwe nederzetting. Men woonden erin totdat een echt

17

Suomen kieli ja suomalaiset geenit

Yleisesti ottaen kieli ei ole riippuvainen geeneistä. Väestön tasolla tämä väite ei välttämättä pidä paikkaansa. Suomalaiset puhuvat kielit, joka kuuluu suomalais-ugrilaiseen kieliperheeseen, joka on uralilaisen kieliperheen haara. Hiljattain tehdyistä tutkimuksesta onkin käynyt ilmi, että itäinen vaikutus on ollut vahva sekä geeneihin että kieleen. NykySuomi on kuitenkin saanut myös paljon vaikuttavia läheisistä kielistä, kuten pohjoismaisista ja balttilaisista kielistä ja venäjästä.

Saunakulttuuri

Suomi ja sauna kuuluvat yhteen. Myös sauna on kotoisin idästä ja on ankkuroitunut hyvin vahvasti suomalaiseen kulttuuriin. Alkuaiokoina sauna oli vain maa-kuoppa, jossa olleet kivet kuumennettiin tulella ja saatiin aikaan höyry kaatamalla vettä kiville. Myöhemmin ympärille ra-

Sauna's door de eeuwen heen | Saunoja vuosisatojen varrella

kennettiin yksinkertainen puurakennelma. Modernimpina aikoina sauna oli ensimmäinen monitoimirkennus uudella asutusalueella. Siellä asuttiin, kunnes varsinainen asuinrakennus rakennettiin. Monet lapset syntivät saunassa – sauna oli helppo pitää lämpimänä ja puhtaana.

Sauna on nykyään usein statussymboli, joka ei saa puuttua mistään, pieniinkin asuntoihin on rakennettava sauna.

woonhuis werd getimmerd. Veel kinderen werden daar geboren – de sauna was makkelijk warm en schoon te houden.

De hedendaagse sauna is vaak een statussymbool die nergens mag ontbreken, zelfs in een klein appartement moet er een sauna ingebouwd zijn.

Wij kunnen constateren dat de Finnen een uniek Europees volk zijn, met sterke culturele en genetische invloeden uit het oosten. Door de ligging aan de grens tussen oost en west, dunbevolkt en boven-dien gescheiden van de rest van West-Europa door de Oostzee, hebben de Finnen veel van hun authenticiteit kunnen behouden.

Rune Frants

Samenvatting van een lezing tijdens 'Siirto-kuntapäivä' 17 maart 2019 in het Finse Huis, Rotterdam.

Voimme päättää, että suomalaiset ovat unikko eurooppalainen kansa, joka on saanut vahvoja geneettisiä vaikutteita idästä. Koska Suomi sijaitsee idän ja lännen välissä, on harvaan asuttu ja lisäksi Itämeren erottama Länsi-Euroopasta, maa ja sen kansa ovat voineet säilyttää autentisuutensa hyvin pitkälle.

Rune Frants

Käännös: Minna Räty

Tiivistelmä luennosta, joka pidettiin siirto-kuntapäivänä 17.3.2019 Suomi-talossa Rotterdamissa.

De vlag in top

6 december 2019

De regen kwam met bakken uit de diepgrijze hemel en de stormkrachtige wind maakte de dag er niet beter op. Er was een behoorlijke portie doorzettingsvermogen (sisu) voor nodig om op weg te gaan naar het Finland100Park voor de vlagceremonie.

Gelukkig had onze sympathieke gastheer en beheerder van het park, Dirk Molenaar, een droge plek voor ons ingericht in de schuur, met verwarming en al. Er kwamen steeds meer mensen binnen en de opkomst was, zeker gezien het weer, beter dan verwacht.

Toen de koffie met Joulutorttu van het Finse Huis rondging werd het gezellig en geroezemoes vulde de schuur. Na de officiële en boeiende toespraken was het tijd om naar de vlaggenmast te gaan voor de ceremonie zelf. Boer Dirk keek sceptisch naar het schoeisel van sommige bezoekers, zoveel uitleenlaarzen had hij niet. De

Column

Willem
Mulder

19

Lippu korkealla

Ei rankkasade tummanharmaalta taivaalta eikä myrskyinen tuuli kumpikaan parantaneet päivää. Melkoinen annos suomalaisista sisua olikin tarpeen niille jotka lähtivät Finland100Puistoon lippuseremoniaa seuaraamaan.

Onneksi sympaattinen isäntämme ja puiston hoitaja Dirk Molenaar oli järjestänyt meille kuivat tilat vajassa, lämmitysineen kaikkineen. Koko ajan tuli enemmän ja enemmän ihmisiä mukaan ja, sää huomioon ottaen, enemmän kuin odotettiin.

Rotterdam Merimieskirkon tarjoamat kahvit joulutorttuineen saivat tunnelman kohoaamaan ja puheen sorina täytti vajan. Kun viralliset ja kiinnostavat puheet oli kuunnettu, oli aika mennä lipputangon

luo itse juhlamenoja varten. Maanviljelijä Dirk katsoi hieman epäilevästi joidenkkin osallistujien kenkiä, niin monia lainasaapaita kun ei ollut tarjolla. Saappaattomia osallistujia neuvottiin pysyttelemään polulla niin sanotulla korkeammalla puolella, sillä tavalla heidän kenkänsä saisivat mahdollisuuden selviytyä ilman suurempia vanhinkoja. Matkan aikana kuului sieltä täältä harha-askeleen aiheuttama tietynlainen mudan ääni, mutta ei kuulunut minkäänlaista sopimatonta huomautusta, ei edes silloin kun yksi kengistä oli uppoutunut mutaan. Mikään sellainen ei olisi sopinutkaan tähän epäviralliseen ja kuitenkin juhlalliseen tilaisuuteen. Kaikki tiedostivat että jotain erikoista oli tapahdumassa ja he saavat kokea sen.

Kolumni

laarsloze bezoekers werden aangeraden om op de hoge kant van de laan te blijven, zo zouden hun schoenen een overlevingskans krijgen. Onderweg klonk er hier en daar een zompig geluid na een mistap, maar er viel geen onvertogen woord, zelfs niet na een ondergelopen schoen. Het leek ook niet te passen in deze informele maar toch plechtige gebeurtenis. Iederen voelde dat er iets bijzonders stond te gebeuren en ze waren erbij.

Het Finland100Park moet nog gestalte en body krijgen, want door de droogte van 2018 heeft het jonge bos een behoorlijk tik gekregen. Op weg naar de mast verklarde Dirk waarom het bos een voorlopig bosje was geworden en dat was niet alleen door de droogte. Door het verliezen van de bladeren leek het uitgekleed en naakt, maar er was ook flink gesnoeid. Dat was nodig, anders zou het meer een struikgewas worden in plaats van een

bos. Later moet je er wel onderdoor kunnen lopen verklaarde Dirk. Ook als je straks op een van de bankjes bij de mast je broodje zit te eten, je dierbare of zonden zit te overdenken is het de bedoeling dat je door het bos kunt kijken.

De stoet van bezoekers liep gehoorzaam zoals geïnstrueerd over de hoge kant van het pad naar het pas aangelegde verhoogde talud van de vlaggenmast. De vlaggenmast met vlag werd financieel mogelijk gemaakt door de Finse ambassade. De mast torent 12 meter hoog uit over het park en oogt sterk en imposant, dat mag ook wel want de wind heeft hier vrij spel. Desondanks verwacht onze gastheer dat hij minstens 100 jaar mee gaat.

Het werd droog en de wind nam in kracht af, zelfs het weer leek onder de indruk van de komende gebeurtenis. In deze rustpauze van het weer begon de ceremonie.

20

Finland100Puisto on vielä muotoutumas sa, sillä vuoden 2018 kuivuus aiheutti nuorelle metsälle melkoista vahinkoa. Matkalla lipputangolle Dirk kertoii miksi puisto oli toistaiseksi vain pieni puisto, eikä syy ole vain kuivuus. Koska lehdet olivat pudonneet, näytti kaikki riisutulta ja paljaalta, ja lisäksi puistossa oli myös

reilusti karsittu liikakasvillisuutta. Se oliki tarpeen sillä muuten puistosta tulisi pusikko metsän sijaan. Myöhemmin pitää voida kulkea esteettä puiden alta, selitti Dirk.

Myöskin kun myöhemmin istut penkillä lipputangon lähellä syömässä voileipääsi, muistelemassa rakkaitasi tai syntejäsi, pitää olla esteeton näköala metsään.

Osallistujien kulkue käveli kuuliaisesti ohjeiden mukaisesti polun yläpuolta äskettäin valmistuneen lipputangon korokkeen luo. Suomen Suurlähetystö oli kustantanut lipputangon lippuineen. Lipputanko kohoaa 12 metrin korkeuteen puistossa ja näyttää vahvalta ja vaikuttavalta. Niin pitääkin olla, sillä puistossa tuuli pääsee vapaasti puhaltelemaan. Kummissakin isän tämme mielestä lipputangon tulisi kestää vähintään 100 vuotta.

Sitten sää muuttui kuivaksi ja tuulikin laantui, säähänkin tuleva tapahtuma

Dirk pakte met een knipoog de vlag uit een boodschappentas, veegde er niet bestaande stofjes af en overhandigde deze plechtig aan de ambassadeur van Finland, Päivi Kaukoranta. Samen met de Locoburgemeester van Haarlemmermeer, Mariette Sede, trokken ze de Finse vlag in top. Dirk moest bijspringen om de vlag in toom te houden en zette het touw vast aan de mast.

Na een kort moment van eerbiedwaardige stilte klonk er applaus en werd het Finse volkslied gezongen. Het was een kippenvelmoment en iedereen was onder de indruk van de majestueuze Finse vlag die woest wapperde in de stormachtige Nederlandse wind. Dat zal ook zo zijn bij de komende nationale feestdagen van beide landen, afwisselend met een Nederlandse en een Finse vlag. Na de plechtigheid begon het weer hard te regenen. Dankbaar voor de korte droge periode tijdens de ceremonie doken we

näytti tekevän vaikutuksen. Tämän säänelepotauon aikana seremonia sitten alkoi. Dirk kaivoi silmää iskien lipun ostoslaukusta, pyyhki siitä olemattomat pölyhiukaset pois ja ojensi sen juhlallisesti Suomen suurlähettiläälle Päivi Kaukorannalle. Haarlemmermeer-alueen varapormestarin Mariette Sedeen kanssa he nostivat Suomen lipun ylös tankoon. Dirk tuli ja avusti lipunnostossa ja kiinnitti köyden tankoon.

Pienen kunnioittavan hiljaisuuden jälkeen kuului käsiens tapetus ja laulettiin Suomen kansallislaulu.

Se oli todellakin hetki jolloin iho nousi kananlihalle ja kaikkiin teki vaikutuksen mahtava Suomen lippu joka villisti liehui Hollannin myrskytuuleissa. Niin tulee olemaankin molempien maiden kansallisina juhlapäivinä, vuorotellen Hollannin ja Suomen lippu liehumassa tangossa. Seremonian jälkeen alkoi taas sataa kovaa.

de warme schuur weer in voor een afsluitende kop koffie.

Het Finland100Park heeft van bovenaf gezien de vorm van een vlaggenmast, in de kop wappert vanaf vandaag op feestdagen een Finse of Nederlandse vlag. De mast kijkt straks uit over 700 berkenbomen en ze hebben allemaal een naam, samen een bos waardig.

Vandaag werd er een stukje geschiedenis geschreven in samenhorigheid en in de verbintenis tussen twee landen, Finland en Nederland.

Willem Mulder

21

Siksi me kiitollisena pienien kuivan hetken aikana riensimme lämpimään vajaan juomaan lähtiäiskahvit.

Ylhäältä katsottuna Finland100Puisto on lipputangon muotoinen, sen huipulla liehuu tästä päivästä lähtien juhlapäivinä jo ko Suomen tai Hollannin lippu. Lipputangolta näkyy piakkoin 700 koivupuuta, ja niillä kaikilla on nimi, yhdessä kokonaisen metsän arvoinen.

Tänään täällä luotiin palanen historiaa kahden maan, Suomen ja Hollannin, välissä yhteenkuuluvuudessa ja yhteydessä.

Willem Mulder

Käännös: Marjut Suvisaari

Rune
Frants

22

Kolumni

Belastingschaamte

Jarenlang wordt er tevergeefs gevochten om de belastinggegevens van president Trump openbaar te krijgen. In Nederland is informatie over de inkomens en de belastinggegevens een zeer gevoelige zaak – soms zo gevoelig dat de Belastingdienst het niet eens mag weten. In Finland worden de gegevens gewoon gepubliceerd. Je weet tot op de cent wat je buren, vrienden en vijanden verdienen en hoeveel belasting ze betalen. Wanneer de Finse ‘belastingkalender’ in de herfst verschijnt is het eigenlijk een wedstrijd om hoog op deze officiële lijst te staan. De (lokale) kranten staan er bol van.

Waarschijnlijk komt hier een einde aan. De echte grootverdieners in Finland hebben dit jaar voor het eerst met succes het publiceren van hun belastinggegevens tegen kunnen houden door verwijzing naar de nieuwe EU-privacyregels.

Ik kan mij nauwelijks een groter verschil tussen Finnen en Nederlanders bedenken dan hoe ze met geldzaken omgaan! Is er een verklaring voor? Ik denk niet dat het in de genen zit – geld zit wel in families, maar niet in de genen. Er is wel een noord-zuid gradiënt. In Zuid-Europa, bijvoorbeeld in Griekenland, zijn het de sukkels die belasting betalen. Nederland doet het veel beter – met frisse tegenzin. Nederland is gebouwd op heipalen en handel. De handelsgeest zit zeer diepgeworteld in de bevolking en zelfs het overheidsbeleid wordt er sterk door gestuurd. Toen wij bijna 50 jaar geleden naar Nederland kwamen, vielen wij van de ene verbaazing in de andere over wat er mogelijk was. Zo was een boete voor een snelheidsovertreding aftrekbaar in de belasting – kosten gemaakt voor je inkomensverwerving!

Verohäpeä

Presidentti Trumpin verotietoja on jo vuosien ajan turhaan yritetty saada julkisiksi. Hollannissa tulo- ja verotiedot ovat hyvin herkkä asia – joskus jopa niin herkkä, että edes veroviranomaiset eivät saa niitä tiedää. Suomessa nämä tiedot ovat sen sijaan täysin julkisia. Kuka tahansa voi tarkastaa sentin tarkkuudella, mitä naapurit, ystävät ja vihamiehet tienaan ja paljonko veroja he maksavat. Kun Suomen verokalenteri syksyisin ilmestyy, siitä aletaan heti etsiä suurituloisimpia. Sanomalehdet paikallislehtiä myöten antavat verotiedoille runsaasti tilaa.

Todennäköisesti tämä käytäntö kuitenkin päättyy piakkoin. Suomen huippuluiset ovat tänä vuonna ensi kertaa voineet estää verotietojensa julkistamisen

vetoamalla menestyksellisesti Euroopan unionin uusiin yksityisyysdusojaan-nöksiin.

En voi juuri kuvitella suurempaa ero suomalaisista ja hollantilaisten välillä kuin heidän tapansa käsitellä raha-asioita! Mistä se voisi johtua? En usko, että syy olisi perimässä – raha kulkee suvuissa mutta ei geeneissä. Pohjoisen ja etelän välillä on kuitenkin eroja. Etelä-Euroopassa, esimerkiksi Kreikassa, vain luuserit maksavat veroja. Alankomaalaiset ovat paljon tunnollisempia, tosin vastahakoisesti.

Hollanti on rakennettu paalujen ja kaupunkäynnin varaan. Kauppiashenki on juurtunut syvään ja ohjaa vahvasti jopa yhteiskuntapolitiikkaa. Kun muutimme Hollantiin liki 50 vuotta sitten, emme

Zware drugscriminelen mochten de kosten van (moord)wapens, gekocht op de zwarte markt, vrolijk aftrekken van de 'slotafrekening'! De wetgeving is wellicht diffuus gemaakt met een vrij breed grijs gebied voor 'slimme' oplossingen.

De extreme financiële privacy-gevoeligheid zou zelfs een van de belangrijkste verklaringen kunnen zijn voor de inkomensverschillen tussen mannen en vrouwen – het 'glazen plafond'. Het taboe om over salarissen te praten vormt de schemer-ruimte voor ongehinderd onderhandelen over de salarissen. Daarin zijn vrouwen naar alle waarschijnlijkheid veel meer bescheiden en beschaafd. Echter, in openbare en maatschappelijke functies is de opmars van jonge geëmancipeerde vrouwen niet meer te stuiten – de nieuwe Finse regering is hiervan een prachtig voorbeeld.

Rune Frants

Iäkäneet ihmettelemästä, mikä kaikki täällä oli mahdollista. Esimerkiksi ylinopeussakot sai vähentää verotuksessa – nehän olivat tulonhankintakuluja! Suuren luokan huumerikolliset saivat lopputilityksessä kylmästi vähentää pimeiltä markkinoilta hankkimien tappoaseiden hinnan! Lainsäädäntö on kaiketi tehty niin väljäksi, että "nerokkaille" ratkaisulle jää melko laaja harmaa alue.

Henkilökohtaisten taloudellisten tietojen pitäminen tiukasti salassa voi olla jopa tärkeimpää selityksiä lasikatolle, miesten ja naisten palkkaeroille. Palkoista puhumiseen liittyvä tabu antaa mahdolisuuden neuvotella niistä estottomammin. Naiset ovat näissä neuvotteluissa luultavasti paljon vaativammia ja sivistyneempiä kuin miehet. Nuorten emansipoituneiden naisten esiinmarssia näkyviin julkisiin ja yhteiskunnallisiin tehtäviin ei kuitenkaan voida enää pysäyttää

De partijleiders van de vijf regeringspartijen. 12 van de 19 ministers is vrouw. Sanna Marin is 34 jaar oud en de jongste nu zittende minister-president. | Viiden hallituspuolueen johtajat. Suomen hallituksen 19 ministeristä 12 on naisia. Sanna Marin on 34-vuotias ja tällä hetkellä maailman nuorin pääministeri.

23

Nimi	Ansiotulo	Pääoma-tulo	Tulot yhteensä	Verot yhteensä
Paananen Ilkka Matias	17 575 851	92 337 623	109 913 474	40 477 831
Kodisoja Mirkko Juhani	15 254 677	83 035 467	98 290 144	36 114 165
Kyöstiö Karl Heikki	81 877	47 271 827	47 353 704	16 015 519
Myllymäki Asko Jaakko	45 283	40 495 970	40 541 253	13 775 479
Forsten Visa Tapio	5 336 864	32 951 111	38 287 975	13 875 664
Severina Maria	3 014 401	33 221 605	36 236 006	12 820 447
Autere Jukka Samuel	61 620	33 309 020	33 371 448	11 344 009
Heyno Matti Sakari	285 828	26 912 006	27 197 834	9 289 421
Nieminen Otto Aleksi	134 675	21 964 862	22 099 537	7 522 609
Soininen Timo Juhani	109 819	20 752 120	20 941 947	7 140 283

Tabel over inkomen- en belasting-gegevens voor 2018 van de 10 topverdieners in Finland. Wellicht is de lijst niet volledig omdat enkele toppers ontbreken, zie hieronder. | Suomen 10 suurituloisimman tulo- ja verotiedot vuodelta 2018. Luettelo ei ehkä ole täydellinen, sillä siitä voi puuttua nimii, ks. seur.

– Suomen uusi hallitus on siitä loistava esimerkki.

Rune Frants

Käännös: Leena Määttänen

De plek ontdekt

De oplossing van het raadsel 'Ontdek de plek' van de vorige Aviisi is: Visavuori, het huis en het atelier van de beeldhouwer Emil Wikström (1864-1942). Het ligt bij het dorp Sääksmäki in de gemeente Valkeakoski, halverwege Tampere en Hämeenlinna.

Daniel Loos

Wikström vond de locatie voor zijn thuis toen hij in deze streek op vakantie was, op uitnodiging van zijn vriend Akseli Gallen-Kallela (toen nog Axel Gallén geheten), die daar op zoek was naar een geschikte plek voor zijn eigen atelier. Wikström maakte zelf het ontwerp voor het huis, dat in 1894 werd voltooid. Dit huis was het eerste in een reeks van nationaal-romantische huizen die met nieuwe ontwerpen voortborduurden op de traditie van de Karelsche huizenbouw. Dit huis was geheel van hout gemaakt en onderging al snel

Deze foto is het enige overblijfsel van het eerste woonhuis. | Tämä valokuva on ainut dokumentti alkuperäisestä taiteilijakodista.

het noodlot van zovele houten huizen: in 1896 brandde het geheel af. In 1902 werd het huidige woonhuis gebouwd, in 1903/1912 gevuld door het atelier, inclusief toren/observatorium, wintertuin en bronsgieterij (nu café).

In deze studio maakte Wikström vrijwel al zijn sculpturen, zoals het kolossale Väinämöinen-monument, waarvan een versie in de tuin is te zien, het impone-

24

Paikka tunnistettu

Edellisen Aviisin 'Tunnista paikka' -arvoituksen vastaus on Visavuori, Emil Wikströmin (1864-1942) taiteilijakoti ja ateljee. Visavuori on Valkeakoskella sijaitsevassa Sääksmäen kylässä Tampereen ja Hämeenlinnan puolessa välissä.

Wikström löysi paikan ollessaan lomamatkalla näissä maisemissa. Akseli Gallen-Kallela (silloin hänen nimensä oli vielä Axel Gallén) oli kutsunut hänet sinne, koska hän oli etsimässä itselleen sopivaa paikkaa ateljeelle. Wikström suunnitteli rakennuksen itse ja se valmistui vuonna 1894. Rakennus oli kansallisromantinen karjalaishenkinen hirsilinna. Vuonna 1894 se tuhoutui täysin tulipalossa. Vuonna 1902 paikalle valmistui uusi tälläkin hetkellä olemassa oleva uusi taiteilijakoti

sekä 1912 siihen liittyvä ateljee tähtitorneineen, talvipuutarhoineen sekä bronsivalimoineen (nyt kahvilana).

Tässä studiossa Wikström teki veistoksia joista mainittakoon suurikokoinen patsas Väinämöisestä, jonka yksi versio on myös

rende portret van componist-dirigent Robert Kajanus en de heroïsche 'stenen mannen' die we kennen van het station in Helsinki, waarvan hier voorstudies zijn te zien. Ook zijn in en aan de gebouwen vele sculpturale elementen van de hand van Wikström te zien. De vele art nouveau-

Het woonhuis van Emil Wikström | **Emil Wikströmin taiteilijakoti.**

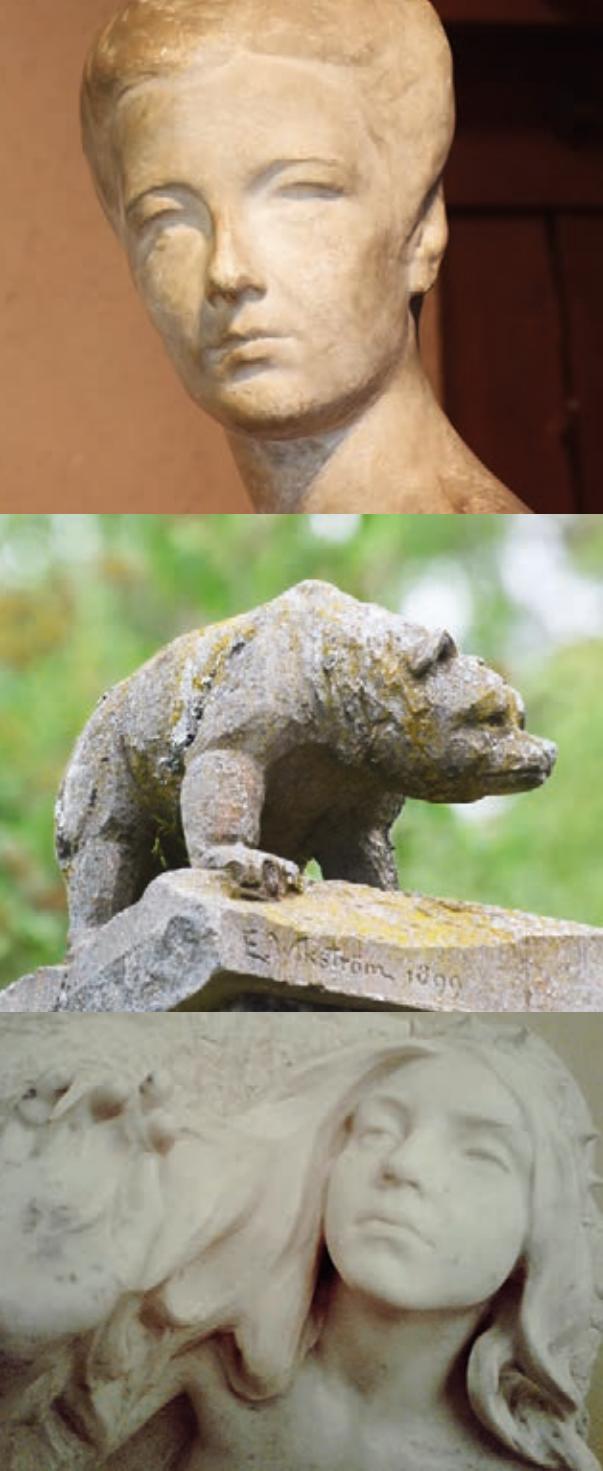
achtige natuurlijke vormelementen verbinden de architectuur organisch met de ruige omgeving, een rotsige heuvel aan het meer Vanajavesi.

Huis en atelier zijn in beheer van de Visavuori-stichting en sinds 1967 als museum te bezoeken. Wikströms nazaten doneer-

Het atelier van Emil Wikström met rechts het Väinämöinen-monument | **Emil Wikströmin ateljee. Oikealla patsas Väinämöisestä.**

nähtävillä puistossa, säveltäjä-kepelli-mestari Robert Kajanuksen kunnioitusta herättävä muotokuva sekä sankarillisuutta uhkuват kivimiehet, jotka seisovat Helsingin rautatieaseman pääsisäänkäynniin kahta puolta. Myös rakennusta koristavat

den de beelden die zij hadden geërfd aan dit museum. Hiervan zijn er hier ca. 100 te zien.

In de buurt van woonhuis en atelier is in 1990 nog een derde gebouw geplaatst, Kari's Paviljoen, gewijd aan de cartoonist Kari Suomalainen (1920-1999), een kleinzoon van Wikström. Hier zijn ook wisselende tentoonstellingen.

Hoewel de twee foto's in de vorige Aviisi niet veel prijsgeven van de bijzondere architectuur, wisten acht lezers de plek te herkennen. (Twee inzenders dachten aan Hvitträsk, waar het zeker gelijkenissen mee heeft.)

Carel van Bruggen bezocht het ongeveer 35 jaar geleden met het bedrijf waar hij toen werkte (architectenbureau Timo en Tuomo Suomalainen), maar wist het nog te herkennen.

Leena ten Cate herkende de plek doordat ze er in de buurt een schildercursus deed.

useat patsaat sen sisä- ja ulkopuolella. Monet art nouveau -tyylisuuntaa muisittavat muodot liittävät orgaanisen arkitehtuurin ympäröivään kiviseen mäki-maastoon ja Vanajaveden kalliorantaan. Visavuori-säätiö huolehtii ateljeen ylläpidosta ja se on ollut museona vuodesta 1967 lähtien. Wikströmin perilliset ovat lahjoittaneet paikalle perimänsä veistokset joita on kaiken kaikkiaan n. 100 kappaletta. Ateljeen läheisyyteen rakennettiin vuonna 1990 kolmas rakennus, Wikströmin lapsenlapsen, Kari Suomalaisen (1920-1999) ateljee. Myös siellä pidetään vaihtelevia näyttelyitä.

Vaikkakin edellisen Aviisin kaksi kuvaaa paikalta eivät näytä paljoakaan paikan merkitävästä arkkitehturista, kahdeksan lukijaa tunnisti paikan. (Kaksi arvausta oli Hvitträsk, milta se kielämättä näyttää.)

Carel van Bruggen oli käynyt paikalla n. 35 vuotta sitten työpaikan (arkkitehtitoimisto

Theelicht Kastehelmi van Oiva Toikka | Oivan Toikan kynttilälyhyt

Arnold Pieterse verwijst nog naar zijn artikel over Mielikki Ivalo, een dochter van Emil Wikström, die in Visavuori is geboren (Aviisi 2016-2, blz. 44-55).

De prijs, een theelicht Kastehelmi van Oiva Toikka, gaat dit keer naar:
Leena ten Cate.

Van de winnaar van de vorige keer, Eeva Maija Rondhuis in Loppersum, ontvingen we een leuk bericht dat de prijs, een thee-

Timo ja Tuomo Suomalainen) retkellä, mutta hän silti vielä pystyi muistamaan miltä se näytti. Leena ten Cate puolestaan tunnisti paikan sen johdosta, että hän oli osallistunut paikan päällä maalauskurssille. Arnold Pieterse viittasi asian puiteissa kirjoittamaansa artikkeliin Mielikki Ivalosta (Aviisi 2016-2, sinut 44-55), joka oli Emil Wikströmin tytär ja joka oli syntynyt Visavuoressa.

Tämäkertainen palkinnon saaja:
Leena ten Cate

Viimekertainen voittaja, Eeva Maija Rondhuis Loppersumista, sai palkinnoksi Mervi Helinän Bush Tucker -printillä koristellun astiapyyhesetin. Kiitokseksi siitä hän lähti meille tämän valokuvan.

Daniël Loos
Käännös: Minna Räty

doek-set met Bush Tucker-print van Mervi Helinä, goed was aangekomen, met bovenstaande foto.

Daniël Loos

Een cartoon van Kari Suomalainen: 'Haal snel een versnipperaar en een zaag! Hier is nog een ongebouwde plek!' (rauhoitettu = beschermd) | Kari Suomalaisen pilapiirros: 'Äkkilä tänne grynder ja saha! Täällä on vielä rakentamaton paikka'!

Het regent, het regent...

Dona
Mutikainen

28

Kolumni

Wat een akelige winter. Terwijl ik dit schrijf is het al bijna februari en is er nog steeds geen sneeuw te bekennen.

Regen is er genoeg. Toen ik in Nederland woonde was ik een groot liefhebber van de buienradar. Wanneer ik van plan was ergens naartoe te gaan hield ik die zorgvuldig in de gaten: een regenpauze van 15 minuten was net genoeg om droog op de universiteit te komen. Wanneer ik onderweg door de regen verrast werd, kon ik van de fiets stappen en bijvoorbeeld onder een boom met een dicht bladerdak gaan staan en wachten tot de bui overtrok.

In Finland heb je niet zo'n buienradar die bijna tot op de minuut de komst van regen voorspelt. De reden daarvoor is duidelijk: het zou te deprimerend zijn. Deze

winter zou ik op zijn best een paar weken onafgebroken onder een boom gestaan hebben.

Ik ben niet de enige die deze winter zich afgewraagd heeft of wij inwoners van Helsinki op een gegeven moment klimaatvluchtelingen worden. Niet het rijzen van de zeespiegel bedreigt ons, maar onze steeds donkerder wordende winter. Tijdens de poolnacht komt in Lapland de zon niet op, maar mijn naar Lapland verhuisde vriendin zegt dat een donkere lucht vergeleken met een zwarte omgeving te prefereren is.

Er zitten ook goede kanten aan: de stad bespaart op de kosten van het sneeuwruimen. Het geluid van vallende regendruppels verstoort niet op dezelfde manier als de krassende sneeuwschuivers je slaap in

Sataa sataa ropisee...

Onpahan ollut tympeä talvi. Tätä kirjoitlessani lähestyytään jo helmikuuta, eikä lumesta ole tietoakaan.

Sadetta on sen sijaan riittänyt. Hollannissa asuessani rakastin paikallista sadetutkaa. Suunnittelin liikkumiseni sitä tarkasti seuraten: 15 minuutin tauko sateessa riitti siihen, että pääsin kuivana yliopistolle. Jos sade yllätti matkalla, saattoin pysäyttää pyöräni vaikka tiheäoksaisen puun alle ja odotella sen suoressa sateenlaantumista.

Suomessa ei ole samanlaista lähes minuutin tarkkuudella sateen etenemistä ennustavaa sadetutkaa. Sykin on selvä: se olisi liian masentavaa. Tänä talvena olisin jäänyt seisomaan puun alle parhaimmiltaan paraksi viikoksi.

En ole ainoa, joka on tänä talvena miettinyt, joudumeko me helsinkiläisetkin jossain vaiheessa ilmastopakolaisiksi. Vesi ei uhkaa meitä nousevan merenpinnan muodossa, vaan pimentämällä talvemme. Pimeä vuodenaika kaipailee valaisemaan maisemaa. Aurinko ei nouse Lapiissa kaamokseen aikaan, mutta Lappiin muuttanut ystäväni sanoo, että hämärä taivas on helppo juttu verrattuna mustaan maahan.

On tässä hyvätkin puolensa: kaupunki säätää aurauskuluissa. Sateen ropina ei häiritse aamu-unia samalla tavalla kuin korvia raastavasti piippaava lumiaura. Kevällä kaikki paikat eivät peity rumasti hiekoitusiekkaan eikä katupöly muuta ilmaa harmaaksi. En joudu keksimään te-

de vroege ochtend. In het voorjaar zijn niet alle oppervlakken bedekt met een laag fijn grind en de lucht wordt niet grijs door het stof van de straat. En ook hoef ik aan mijn vader geen smoezen te vertellen waarom ik niet ben gaan langlaufen.

Hoe dan ook, ik hoop dat wij volgend jaar een echte winter krijgen. Ook al vriest het 20 graden van november tot maart. Ik beloof dat ik dan niet zal klagen.

Als mijn wens niet uitkomt, moet ik sowieso meer bomen planten op de route naar mijn werk. Voldoende bomen, dan kan ik daaronder beschut naar mijn werk lopen. Nog meer bomen en misschien dat dan de klimaatverandering net genoeg stopt, zodat er 's winters weer sneeuw ligt.

Ik ga maar eens naar een tuincentrum.

Oona Mutikainen

Vertaling: Carel van Bruggen

kositää, joilla selitän isälleni, miksi en ole käynyt hiihtämässä.

Kuitenkin toivon, että ensi vuonna saamme kunnon talven. Vaikka -20 astetta marraskuusta maaliskuuhun. Lupaan, etten valita.

Jos toiveeni ei toteudu, joudun varmaan pystyttämään lisää puita työmatkalleni. Tarpeeksi puita, ja voin kävellä niiden suo-jassa koko matkan töihin. Vielä enemmän puita, ja ehkä ilmastonmuutos pysähtyy sen verran, että saamme pitää lumiset talvemme.

Taidan lähteä taimikauppaan.

Oona Mutikainen

29

Ontdek de plek

Prijsvraag

Wat is de locatie van de foto? Wie het herkent, kan de oplossing sturen naar de redactie. Voor de winnaar van het raadsel ligt een theedoek en schort van Marimekko klaar, een vriendelijke donatie van *Mervision.com*. Mocht je nog speciale herinneringen aan de plek hebben, vermeld die dan ook. In de volgende Aviisi wordt de winnaar bekend gemaakt en wordt wat meer over de plek verteld.

Ik ben benieuwd hoeveel mensen dit her kennen, niet heel makkelijk. Een kleine gemeente vlakbij een groot meer, maar dat is voor Finland natuurlijk geen veelzeggende aanwijzing.

>> aviisi@vnf.nu

Uit deze plaats komt
een invloedrijk
vernieuwer.
Herken je de plek?

>>>>>>>>>>>>

30

Tunnetko tämän paikan

Kilpailu

Jos tunnistat paikan, niin vastauksen voi lähetää toimitukselleemme. Oikeiden vastausten kesken arvotaan hieno Suomi-aiheinen palkinto. Tämänsertainen voittaja saa palkinnoksi Marimekon astiappyhkeen ja esiliinan. Palkinnon on lahjoittanut *Mervision.com*. Voittajan nimi on luettavissa Aviisin seuraavassa numerossa. Samoin kuin tarinaa kyseisestä paikasta.

Jännityksellä odotan, kuinkahan moni tunnistaa tämän vaikeasti tunnistettavan paikan. Kyseessä on erään suuren järven lähistöllä sijaitseva pieni paikkakunta.

>> aviisi@vnf.nu

Toisena vinkkinä sanottakoon, että eräs vaikutusvaltainen uranuurtaja on kotoisin sieltä.

Tunnistatko paikan?

>>>>>>>>>>>>

31

VNF4U

Programma

De Vereniging Nederland-Finland bedient de leden steeds beter. Met het nieuwe, veelzijdige **VNF4U-programma** bieden wij maandelijks een bijzonder cultureel of maatschappelijk evenement.

Vaste locatie is het Finse Huis in Rotterdam, maar soms gaan wij het land in voor excursies, wandelingen etc.

Eerst verzamelen wij ons met koffie of thee. Na afloop van het programma kunnen wij napraten en van een lekkere Finse maaltijd genieten (op eigen kosten).

Ruim voor het evenement worden de details (kosten en locatie) bekend gemaakt.

Actuele info op www.vnf.nu

Het bestuur staat open voor ideeën van de leden. U kunt deze opgeven aan het bestuur info@VNF.nu

32

VNF4U

Ohjelma

Alankomaat-Suomi yhdistys haluaa laajentaa ja monipuolistaa kulttuuria ja yhteiskunnallisiaasioita koskevia tapahtumiaan. VNF4U-ohjelma koostuu kuu-kausittain järjestettävistä tapahtumista. Osa niistä on teille entuudestaan tuttuja. Tilaisuudet pidetään enimmäkseen Rotterdamin Merimieskirkolla, mutta myös muualla.

Yksityiskohdat tapahtumista kuten mm. aika, paikka ja hinta ilmoitetaan hyvissä ajoin VNF4U-ohjelmanluettelossa.

Mikäli sinulla on ideoita, johtokunta kuulisi mielellään niistä. ideoita otetaan vastaan sääkäpostitse osoitteeseen info@VNF.nu.

Algemene Ledenvergadering VNF

29 maart, 13-15 uur

Residentie ambassadeur, Van Hogenhoucklaan 52, 2596 TE Den Haag

Aanmelden voor 24 maart via info@vnf.nu

Zie pagina 6.

Alankomaat-Suomi yhdistyksen yleiseen jäsenkokoukseen

Katso sivu 6.

Ilmoittautumiset 24. maaliskuuta mennessä osoitteeseen info@vnf.nu

Sevettijärvi en haar bewoners in 1958 door de (film)camera van Ernest Dixon

29 maart, 15 uur, onderdeel van de ALV
Leden gratis, i.v.m. ALV geen introducés
Residentie Finse Ambassadeur, Van Hogenhoucklaan 52, 2596 TE Den Haag

Spreker: Kester Dixon

Ernest Dixon (oom van de spreker) kwam in 1951 in Sevettijärvi terecht in de cultuur van de Skolt-sami. Hier mochten ze wonen en rendieren houden, vissen en jagen. De lezing wordt ondersteund met prachtige filmbeelden van Ernest Dixon.

Zie ook pagina 7.

Sevettijärvi asukkaineen vuonna

1958 Ernest Dixonin kuvamana

sunnuntaina 29. maaliskuuta yhdistyksen yleisen jäsenkokouksen yhteydessä, klo 15:00 osana yleistä jäsenkokousta, pääsy ainoastaan jäsenille

Suomen Suurlähetystöön residenssi, Van Hogenhoucklaan 52, 2596 TE Den Haag
Osallistumismaksu: ilmainen
Ilmoittautumiset 24. maaliskuuta mennessä osoitteeseen info@vnf.nu

Puhuja: Kester Dixon

Ernst Dixon (puhujan setä) päätyi 1951 kiertotiteitse matkoillaan Sevettijärvelle. Siellä hän kohtasi kolttasaamelaisia, jotka

oli evakoitu Petsamosta. Täällä he saivat asua rauhassa ja harjoittaa elantoaan; poronhoitoa, kalastusta ja metsätystää. Dixonin mielestä koltat ansaitsivat laajempaa huomiota.

Katso sivu 7.

1-2-KOOK: worst

zondag 15 maart en 5 april, 15-ca. 17.30

Den Haag (Loosduinen)

Kosten: VNF leden € 25,-, niet-leden € 30,-.

Als je lid wordt van onze vereniging is deze les gratis!

Let op: drankjes zijn inbegrepen!

Aanmelden: info@vnf.nu

1-2-KOOK is een reeks Finse kooklessen bij Heli Maquelin-Tervahauta thuis in Den Haag. De bedoeling is op laagdrempelige wijze kennis maken met Fins eten en cultuur. De eerstvolgende lessen gaan we aan de slag met worst oftewel makkarra. De worst, ook liefdevol de nationale groente van Finland genoemd, is verrassend veelzijdig.

1-2-KOOK: makkarantekokurssi

Sunnuntaina 15. maaliskuuta ja 5. huhtikuuta klo 15.00 – n. 17.30

Den Haag (Loosduinen)

Hinta: jäsenille 25 €, muille 30 €

Jos liityt yhdistyksemme jäseneksi, osallistuminen on ilmaista.

Juomat sisältyvät hintaan.

Ilmoittautumiset: info@vnf.nu

Heli Maquelin-Tervahaudan 1-2-KOOK suomalaista ruokaa koskeva kokauskursi pidetään hänen kotonaan Haagissa. Tavoitteena on tutustuttaa osallistujia suomalaiseen ruokaperinteeseen. Ensimmäisillä kurseilla opetellaan makkaran tekooa. Makkara -jota kutsutaan myös lempinimellä Suomen kansallisvhannes – on yllättävästi monipuolin ruokalaji.

April | Huhtikuu

Excuse: De Muziekkamer Edam, het 'vergeten' instrumentenmuseum

19 april, 11-14 uur

Deelname: Leden gratis, introducés € 5,- per persoon ter plaatse te voldoen

De Muziekkamer, Lingerzijde 31, Edam

Aanmelden voor 14 april: info@vnf.nu

Deel 1. In de Muziekkamer neemt Maisa van der Kolk, die het museum beheert, de bezoeker mee op een muzikale reis door Europa met de hommel, strijkpsalter, draailier, nyckelharpa, keltische harp, kantele, zingende zaag, balalaika, verschillende citers, hakkebord, glasinstrumenten en gubal. Maisa zal een kleine concert geven op de kantele

Deel 2. Stadswandeling en lunch in hotel/restaurant De Fortuna.

Ekskursio Edamiin: De Muziekkaamer Edam, unohdettujen instrumenttien museo

19. huhtikuuta, klo 11.00 – 14.00

Osallistuminen: Jäsenet ilmaiseksi, vierailijat € 5,00/hlö, maksetaan paikan päällä
De Muziekkamer, Lingerzijde 31, Edam

Osa 1. Musiekkkamer -salin tiloissa museon omistaja Maisa van der Kolk tarjoaa vierailijoille musikaalisen löytöretken vanhojen eurooppalaisten instrumenttien, kuten kanteleen, balalaikan, sitran ja luutun maailmaan. Hän pitää myös lyhyen kantekonsertin.

Osa 2. Kaupungin kierokävely jonka jälkeen haluttaessa omakustanteinen lounas.

Mei | Toukokuu

Verborgen Amsterdam: Wandeling + geheime kerk + bierproeverij

zondag 10 mei, Amsterdam

Leden € 17,50; introducés € 27,50 ter plaatse te voldoen. Consumpties en toegang niet inbegrepen.

Jari Einiö is de entertainer en gids van dit bijzondere evenement. Uw nieuwsgierigheid en smaakpupillen worden aan het werk gezet in deze sfeervolle setting. Details volgen op www.vnf.nu en in de volgende Aviisi.

Kätketty Amsterdam: kaupunkikierros, salainen kirkko & olutmaistajaiset

Opas: Jari Einiö

sunnuntaina 10. Touokuuta

Osallistuminen : Jäsenet 17,50 € / hlö, muut 27,50 € / hlö. Maksu paikan päällä. Sisäänpääsymaksut sekä juomat eivät sisälly hintaan.

Muista yksityiskohdista ilmoitetaan myöhemmin.

Juni | Kesäkuu

Lentepicknick in het Finland-100Park

zondag 7 juni, 12-15 uur

leden en introducés gratis

Finland100Park, Hoofdweg 1041, Nieuw Vennep

Aanmelden voor 1 juni: info@vnf.nu

Voor de derde keer wordt de Lentepicknick georganiseerd in het Finland100Park. U bent van harte welkom om uw eigen picknickmandje mee te nemen en misschien in de schaduw van uw eigen boom zitten genieten. Het Finse Huis is er ook met een 'stand-up café', met drankjes, broodjes en Finse BBQ-worst.

Kevät - piknik

sunnuntaina 7. Kesäkuuta, klo 12.00 – 15.00

Osallistuminen: jäsenet ja heidän vieraansa - ilmaiseksi

Finland100 Park, Hoofdweg 1041, Nieuw Vennep

Ilmoittautumiset 1. kesäkuuta mennessä: info@vnf.nu

Muista yksityiskohdista ilmoitetaan myöhemmin.

Keväinen piknik järjestetään kolmannen kerran Finland100Parkissa. Tuo vaikka oma piknik korisi ja nauti olostasi oman puusi varjossa. Merimieskirkon toimesta paikalla on tuttuun tapaan myös "stand-up cafe", josta voi ostaa juomia, voileipiä ja suomalaisista grillimakkaraa.

September | Syyskuu

Kreeftenfeest

zaterdag 19 september, 17-22 uur,
verdere details volgen

Finse Huis, 's-Gravendijkwal 64, Rotterdam

Dit traditionele 'eetfestijn' vieren we weer samen met de Zweedse vereniging, gezellig bij elkaar met een heerlijke maaltijd met drankjes en liederen.

Rapujuhlat

lauantaina 19. Syyskuuta, klo 17.00 – 22.00

Rotterdam Merimieskirkko, 's-Gravendijkwal 64

Muista yksityiskohdista ilmoitetaan myöhemmin.

Overige activiteiten:

Foto Rebecca Simons

WoWmen: the festival that hopes to be superfluous soon

2 t/m 8 maart, Brussel

Info: finncult.be/wowmen-nl

De week voor de internationale Vrouwendag een programma van performances, debat, films en workshops over gender, kunst en maatschappij.

LORDI

za 07 maart 2020, 20 uur

Poppodium Bolwerk, Kerkgracht 8, Sneek

zo 29 maart, 19 uur

Poppodium P60, Stadsplein 100a, Amstelveen

www.p60.nl/

Hannu Lintu (foto Veikko Kähkönen)

Hannu Lintu dirigeert Mahler en Larcher

za 09 mei, 13.30-15.30

NTR Zaterdagmatinee, Concertgebouw Amsterdam

Thomas Larcher - Symphony No. 3

Gustav Mahler - Des Knaben Wunderhorn
Nederlands Philharmonisch Orkest

Kaija Saariaho, La passion de Simone

za 30 mei, 14.15-16.35

NTR Zaterdagmatinee, Concertgebouw Amsterdam

Anne Sofie von Otter zingt de hoofdrol in Saariaho's meesterwerk over Simone Weil. New European Ensemble, Nederlands Kammerkoor o.l.v. Christian Karlsen

Beast in Black (foto Tuomas Vitikainen)

Beast In Black

za 18 juli

Dynamo Metalfest, Eindhoven

dynamo-metalfest.nl

Nightwish

(uitverkocht)

ma-di 23 & 24 november, 20 uur

Ziggo Dome, Amsterdam

ziggodome.nl

De boerderij

Carel
van
Bruggen

36

Kolumni

Van de zomer bezochten wij de boerderij waar de vader van mijn vrouw vandaan kwam. Die boerderij ligt in de gemeente Kangasniemi bijna 300 km ten noorden van Helsinki. Terug op onze flat in Espoo maakte ik effe snel de bijgevoegde tekening. Toen ik in 1982 voor het eerst de boerderij bezocht, begreep ik dat de boer en de boerin samen het bedrijf runden en dat zij goed het hoofd boven water konden houden. En dat met maar 20 koeien op stal. Ik was verbaasd. Finland zat toen nog niet in de EU. Er werd op de boerderij anders en veelzijdiger geboerd dan hier in Nederland. Er werden niet alleen koeien gemolken, er was natuurlijk ook grasland, er werd mais verbouwd, in het bos werd gejaagd op hazen en in de herfst op elanden en in het meer rond het terrein werd door de boer gevist. Niks geen bio-in-

dustrie en elke dag hetzelfde programma, maar een veelzijdig boerenleven dat in Nederland vrijwel onbekend is en was.

Bij de boerderij hoorde ook een groot bos. De opbrengst van dat bos bestond niet alleen uit hout, bessen, paddenstoelen en de eerdergenoemde hazen en elanden. Het diende ook als bank. Wanneer er een nieuwe tractor gekocht moest worden, werd een deel van het bos gekapt en het hout verkocht. En dan bleef er nog een boel bos over. Finland kwam in de EU en de tijd schreed voort. Toen de neef van mijn vrouw de boerderij overdroeg aan zijn dochter en schoonzoon waren de tijden veranderd. Van 20 koeien kon je niet meer leven. Er moesten meer koeien komen, de stal moest uitgebreid worden. En met meer koeien waren zij er nog niet. De landbouwconsulent raadde aan iets met toerisme te beginnen. Weer werd er een deel van het bos gekapt en met dat hout werden aan

Maalaistalo

Viime kesänä kävimme maalaistalossa, josta vaimoni isä oli kotoisin. Talo on Kangas-niemen kunnassa melkein 300 km pohjoiseen Helsingistä. Palattuamme takaisin asuntoonme Espoossa tein nopeasti mukana olevan piirustuksen.

Kun kävin ensi kertaa siellä maalaistalossa, ymmärsin, että tilan isäntä ja emäntä yhdessä hoitivat yritystä ja he pystyivät hyvin pitämään päänsä veden pinnalla. Ja pelkästään niiden navetassa olevan 20 lehmän kanssa! Olin hämmästyntä.

Suomi ei tuolloin vielä ollut EU:n jäsenvaltio. Maalaistaloa hoidettiin eri tavalla ja monipuolisemmin kuin täällä Alankomaissa. Ei ainoastaan lypsetty lehmää, oli tieteenkin myös peltoja, joissa kasvatettiin heinää sekä viljaa, metsässä metsätöltiin

jäniksiä ja syksyllä hirviä ja tilan ympäristössä järvellä talon isäntä kalasti. Ei ollut mitään bio-teollisuutta ja joka päivä samaa ohjelmaa, vaan monipuolista maatalouselämää, joka on ja oli Alankomaissa lähes tuntematonta.

Maalaistaloon kuului myös suuri metsäalue. Metsän tuotosta ei ollut vain puut, marjat, sienet ja aiemmin mainitut jänikset ja hirvet. Metsä toimi myös pankkina. Silloin kun piti ostaa uusi traktori, kaadettiin pala metsää ja myytin puutavara. Ja metsää jäi jäljelle vielä paljon.

Suomi liittyi EU:hun, ja aika meni eteenpäin. Kun vaimoni serkku luovutti tilan tyttärelleen ja tämän miehelle, oli ajat jo muuttuneet. Kahdellakymmenellä lehmällä ei enää elänyt. Piti tulla lisää lehmiä, navettaa piti suurentaa. Eikä lehmien lisääminenkään ollut tarpeeksi. Maatalouskonsulentti kehotti aloittamaan jotain turismin alalla. Taas kaadettiin osa metsää,

de oever van het meer drie luxe vakantie-bungalows gebouwd. De bungalows werden vooral in de zomer aan buitenlandse toeristen verhuurd en zo werd de boerin niet alleen iemand die koeien melk, maar ook iemand die een pension had en het beddengoed van haar gasten waste.

En nu, nu er opnieuw een wisseling van de wacht voor de deur staat, is weer bijna alles veranderd. De melkkoeien zijn verdwenen. Daarvoor in de plaats zijn grote aantallen kalveren gekomen die in een nieuwgebouwde open stal tot volwassen koeien opgekweekt worden voor andere melkveehouders.

Bovendien is het de bedoeling dat de boerderij ook een toeristische attractie is voor stadsbewoners. Vandaar dat er tegenwoordig weer kippen rondlopen. Ook zijn er kwartels verschenen die van die mooie kleine eitjes leggen. Er zijn schapen en door mij nooit eerder waargenomen Indische loopeenden, gehoorzame rechtop lopende vogels die behulpzaam zijn bij

ja niistä puista rakennettiin järven rantaan kolme lomahuivilaa. Huvilat vuokrattiin etenkin kesäkaan ulkomaisilta turisteille. Niinpä talon emäntä ei vain lypsänyt lehmiä, vaan hänen vuokrahuiviloiden omistajana pitti myös huolehtia siitä, että vieraille aina oli puhtaat lakanat.

Ja nyt, nyt kun jälleen on sukupolven vaihdos ovella, on lähes kaikki taas muuttunut. Lypsitehmät ovat hävinneet. Niiiden tilalle on tullut suuri määrä vasikoita, jotka kasvatetaan uudessa avoimessa talissa toiselle maitokarjatilalle.

On myös tarkoitus tehdä tilasta turistikohde kaupunkilaisille lapsiperheille. Siitä syystä nykyisin juoksee kanoja ympäriinsä. On myös ilmestynyt viiriäisiä, jotka munivat kauniita pieniä munia. Lampaitakin on ja myös intialaisia "kulkuankkoja", kuuliaisia pystysä käveleviä lintuja, joita en aikaisemmin ole nähty. Niistä on apua kahden lammaskoiran kouluttamisessa.

het trainen van de beide schaaphonden. Stadsmensen kunnen komen vissen en barbecueën en hun kinderen kunnen een rondje rijden op een paard of een pony. Wat eens een standaard Fins boerenedrijf in het midden van het land was, wordt in mijn ogen steeds meer een soort boerenpretpark. Deze onverbeterlijke romanticus, die van zijn vrouw verhalen heeft gehoord over hoe het er in de vijftiger jaren op de boerderij aan toe ging, vindt dat eigenlijk wel jammer. Maar ja, wat wil je, de 'voortgang' is niet te stoppen.

Carel van Bruggen

Kaupunkilaiset voivat tulla kalastamaan ja paistamaan nuotiolla ja heidän lapsensa voivat ratsastaa pienien lenkin hevosella tai ponilla.

Mikä joskus oli tavallinen suomalainen maatila Keski-Suomessa, muuttuu mielestään yhä enemmän eräänlaiseksi maalaishuvipuistoksi. Tämä parantumaton romantikko, joka vaimoltaan on kuullut tarinoita siitä, miten maalaistalo 50-luvulla toimi, pitää tätä muutosta oikeastaan valittettavana. Mutta mitä haluatkaan, "eteenpäinmenoa" ei voi pysäyttää.

Carel van Bruggen

Käännös Pirkko van Bruggen

Finnish beginnings – a memoir

Een jaar geleden vond ik op het internet een verwijzing naar een boek uit 2012 van een Finse vrouw, Rauni Ollikainen, die kort na de Tweede Wereldoorlog, toen zij acht jaar oud was, met haar familie naar Canada is geëmigreerd. In een korte samenvatting van het boek las ik dat het in de eerste plaats om een beschrijving ging van haar kinderjaren in Finland. Maar er werd aan toegevoegd dat het veel meer was dan dat. Het zou een weergave zijn van de Finse cultuur en geschiedenis van kort na de oorlog, zoals de auteur dit als kind had beleefd. Hier kwam nog bij dat zij, zoals veel Finse kinderen aan het eind van de oorlog, bij een pleeggezin in Zweden werd ondergebracht. Verder vertelt de schrijfster over de emigratie en de beginjaren in Canada.

Arnold
Pieterse

Op basis van de samenvatting werd ik nieuwsgierig om dit boek te lezen, dat in het Engels is geschreven en in de Verenigde Staten is gepubliceerd. Maar het

was niet eenvoudig om het te bestellen. Ik heb er twee maanden op moeten wachten. Toch was het de moeite meer dan waard. Het is een heel interessant, indringend en goed geschreven verhaal, wat duidelijk maakt hoe moeilijk de omstandigheden in Finland tijdens en kort na de oorlog zijn geweest. Het laat ook zien hoe ingrijpend de emigratie was voor het gezin, dat geen woord Engels sprak. Ik wist dat in de loop van de tijd veel Finnen zijn geëmigreerd naar Canada, en ook naar andere landen, maar wanneer je leest wat zich hierbij allemaal precies heeft afgespeeld, kijk je er toch anders naar.

Ik geef een korte samenvatting van het boek, met nog wat aanvullende informatie over het latere leven van Rauni, die ik op het internet heb gevonden.

38

Suomalaisia alkuja - muistelma

Vuosi sitten löysin internetistä viitteen vuodelta 2012 peräisin olevaan suomalaisen Rauni Ollikaisen kirjoittamaan kirjaan. Pian toisen maailmansodan jälkeen, Ollikaisen ollessa kahdeksanvuotias, hänen perheessä muutti Kanadaan. Kirjan lyhyestä esittelytekstistä selvisi, että kirjassa kuvattiin pääasiassa Ollikaisen lapsuusvuosia Suomessa. Mutta sivulauseessa mainittiin myös, että kirja oli kuitenkin merkityksellinen. Siinä nimittiin kuvattiin Suomen sodanjälkeistä kulttuuria ja historiaa kirjailijan lapsuuskokemusten kautta. Niin kuin monet muutkin suomalaislapset sodan loppupuolella, Ollikainenkin oli viety sotalapseen Ruotsiin, ja asui siellä kasvatusperheessä. Lisäksi kirjailija kuvaavat muuttoa Kanadaan, ja perheen alkuvuosia sen uudessa kotimaassa.

Esittelyn perusteella innostuin etsimään kirjan käsiini lukeakseen sen. Kirja oli kirjoitettu englanniksi, ja julkaistu Yhdysvallois-

Rauni Ollikainen op latere leeftijd. | Rauni Ollikainen myöhempällä iällä.

sa. Sen tilaaminen oli hankala, ja jouduin odottamaan sen saapumista kahden kuukauden ajan. Kirja osoittautui kuitenkin kaiken vaivannän arvoiseksi. Se on mielenkiintoinen ja terävästi kirjoitettu tarina, josta käy hyvin ilmi kuinka vaikea tilanne Suomessa oli heti sodan jälkeen. Siinä kuvataan myös koskettavasti sitä, miten maastamuutto vaikutta englannin kieltä taitamattomaan perheeseen. Tiesin jo etu-

Finnish Beginnings

A MEMOIR

RAUNI OLLIKAINEN

De periode in Finland

Rauni is geboren op 24 maart 1943. Zoals zij later heeft gehoord, was dit tijdens een Russisch bombardement. Direct na de geboorte is zij in een babyslaapzak gestopt, waarna moeder en kind door verpleegsters in een rolstoel zijn gezet, die razendsnel naar de

käteen, että Suomesta muutettiin paljon Kanadaan, ja muihinkin maihin, mutta vasta Ollikaisen kirjan luettuaan aloin todella ymmärtää aikalaisten mielialoja, ja syitä, jotka maastamuuttoon vaikuttivat.

Tässä artikkeliessani esittelen kirjan lyhyesti, ja valotan Raunin myöhempia elämänvaiheita internetistä löytämilläni tiedoilla.

Ajanjakso Suomessa

Rauni syntyi 24. maaliskuuta 1943. Kuten hän myöhemmin sai tietää, syntyi hän venäläisten pommitusten aikana. Heti syntymänsä jälkeen Rauni piilotettiin makuupussiin, ja hoitajat veivät äidin ja vauvan salamanneastei pyörätuolilla lähimän pommisuojaan ovelle. Sieltä eräs suoressa pihileskellyt mies kantoi heidän pyörätuoleineen päivineen suojaan piimeään kellarin, jossa kyyristeli ihmisiä kylki kyljessä. He viettivät pommisuojaissa useita tunteja.

<< Omslag van het boek 'Finnish beginnings – a memoir' dat is geschreven door Rauni Ollikainen. Het boek is gepubliceerd in 2012 door Sisu Publishing in de Verenigde Staten. De foto is genomen in 1944, toen Rauni (rechts) en haar zusje Pirkko naar Zweden afreisden om tijdelijk in een pleeggezin te worden opgenomen. | Rauni Ollikaisen kirjoittaman "Finnish beginnings – a memoir"-kirjan kansi. Sisu Publishing-kustantamon julkaisema kirja julkaistiin Yhdysvalloissa vuonna 2012. Kannen kuva on otettu vuonna 1944, kun Rauni (oikealla) ja hänen sisarensa Pirkko matkustivat Ruotsiin kasvatusperheidensä luokse.

ingang van de dichtstbijzijnde schuilkelder is geduwde. Een man heeft daar de rolstoel met moeder en kind een trap afgedragen naar de donkere kelder, waar veel mensen opgepropt bij elkaar zaten. Zij hebben daar nog uren moeten doorbrengen.

De familie (haar vader Sulo, haar moeder Taimi Airaksinen en haar oudere zuster Pirkko) woonden in huis bij haar grootmoeder (Mummo) Anna Ollikainen, die oorspronkelijk uit Karelië kwam. Het huis was een tweekamer appartement op het adres Uudenmaankatu 34 in het centrum van Helsinki. Grootmoeder Anna werkte als wasvrouw voor mannen in een publieke sauna.

Perhe (isä Sulo, äiti Taimi Airaksinen, ja isosisko Pirkko) asui yhdessä Raunin karjalaisen mummon, Anna Ollikaisen kanssa. Kaksio sijaitsi osoitteessa Uudenmaankatu 34, aivan Helsingin keskustassa. Isoäiti Anna työskenteli selänpesijänä yleisessä saunassa.

Isä Sulo oli kouluja käymätön duunari, ja työskenteli Koneen leivissä. Hän palveli sekä talvisodassa, että jatkosodassa. Hän selvisi talvisodasta, mutta loukkaantui vakavasti jatkosodassa. Saatuaan pitkään sairaalahoitoa, hänet lähettettiin takaisin kotiin, missä hänen täytyi toipua kuukausia. Suloa ei sen koommin kutsuttu uudelleen armeijaan.

Vuonna 1944 tapahtuneen voimakkaan pommituksen jälkeen Raunin vanhemmat päättivät lopulta lähettää hänet ja hänen vanhemman sisarensa Pirkon sijaisperheen luo Ruotsiin. Vanhemmat tekivät tämän vastahakoisesti, mutta perustelivat päättöksensä sillä, ettei lasten tulisi jäädä

Vader Sulo was een ongeschoold arbeider die bij de firma Kone werkte en hij heeft als soldaat in het Finse leger gedienstigd tijdens de Winteroorlog en de Vervolgoorlog. De Winteroorlog is hij heelhuids doorgekomen, maar in de Vervolgoorlog raakte hij zwaar gewond. Na een lange tijd in een ziekenhuis te zijn verpleegd, is hij terug naar huis gestuurd, waar hij nog maandenlang heeft moeten herstellen. Maar Sulo is niet opnieuw opgeroepen voor het leger.

In verband met de zware bombardementen in 1944 hebben de ouders van Rauni uiteindelijk besloten om haar, en haar oudere zusje Pirkko, naar pleegouders in Zweden te sturen. Zij hebben dit met tegenzin gedaan, maar hebben hun besluit er vooral op gebaseerd dat de kinderen dan in ieder geval niet door een bom getroffen konden worden. Rauni was nog maar 18 maanden oud en Pirkko was drie jaar.

Meer dan 70.000 Finse kinderen zijn tijdens en kort na de oorlog naar pleeg-

pommitusten jalkoihin. Rauni oli tuolloin vain 18 kuukauden ja Pirkko kolmen vuoden ikäinen.

Yli 70 000 suomalaista lasta lähetettiin ruotsalaisiin perheisiin sodan aikana ja heti sen jälkeen. 10 000-15 000 heistä ei koskaan palannut kotiin. Pirkko päätyi erään piennessä kylässä asuvan pastorin monilapsiseen perheeseen. Pastori ja hänen vaimonsa olivat tiiviisti yhteydessä Suomeen jääneisiin Suloon ja Taimiin. Rauni taas päätyi Tukholmassa asuvan varakkaan, lapsettoman pariskunnan hoteisiin. He eivät pitäneen Raunin vanhempiin lainkaan yhteyttä, vanhempien suureksi huoleksi. Suomen hallituksen ilmoitettua, että lasten oli turvallista taas palata Suomeen, sijaisvanhemmat lähettivät Pirkon heti takaisin. Raunin sijaisvanhemmat taas lykkäivät palautusta niin pitkään kuin mahdollista, mutta lopulta heidät pakottettiin päästämään Rauni kotiin. Hän palasi

gezinnen in Zweden gestuurd en daarvan zijn om verschillende redenen zo een 10.000 tot 15.000 nooit teruggekomen. Pirkko kwam terecht in een kinderrijk gezin van een dominee in een klein dorpje. De dominee en zijn vrouw bleven nauw contact houden met haar ouders in Finland. Maar Rauni werd opgenomen door een kinderloos, rijk echtpaar in Stockholm, dat tot grote ongerustheid van haar ouders niets van zich liet horen. Nadat de Finse regering groen licht had gegeven voor terugkeer van de kinderen naar Finland, is Pirkko direct door haar pleegouders teruggestuurd. Het lijkt er op dat de pleegouders van Rauni dit zo lang mogelijk hebben uitgesteld, maar uiteindelijk gedwongen zijn geweest om haar te laten gaan. Zij kwam pas na twee jaar terug in Finland, in het najaar van 1946. Zij sprak alleen maar Zweeds en herkende haar ouders niet meer, wat een traumatische ervaring voor ze moet zijn geweest. Inmiddels

Suomeen vasta kahden vuoden kuluttua, syksyllä 1946. Hän puhui vain ruotsia eikä enää tunnistanut vanhempiaan. Kokemukseen on täytynyt olla traumaattinen kaikille osapuolle. Sillä välin, kun Rauni asui Ruotsissa, oli hänen syntynyt pikkusisko, Ritva. Raunin sijaisvanhempien tuttavat yrityivät kerran viedä Raunin mukanaan, aikomuksena viedä hänet takaisin Ruotsiin. Vanhempiensa riemuksi oli Rauni vastannut, että hän tulisi mukaan vain, jos hänen perheensäkin pääsisi mukaan. Tilanne päätti siihen, mutta tästä voimme päätellä kuinka dramaattinen monien suomalaisten sotalaisten tilanne tuolloin on ollut. Ruotsissa tulevat sijaisvanhemmat olivat saaneet valita hoiviinsa ottamat lapset. Raunin ja Pirkon kaltaiset vaaleahiukiset ja sinisilmäiset lapset olivat suosituimpia. Sodan päätyttyä useat sijaisvanhemmat olivat tehneet kaikkensa saadakseen pitää lapset itsellään, usein siinä onnistuenkin.

was er nog een tweede zusje geboren, Ritva. Kennissen van Rauni's stiefouders in Zweden zijn nog een keer langs geweest en hebben blijkbaar geprobeerd om haar weer mee terug te nemen. Tot vreugde van haar ouders zou Rauni hebben geantwoord dat zij dit alleen wilde wanneer zij haar familie mee kon komen. Daarmee was de kous af, maar laat wel zien hoe dramatisch de situatie rondom de Finse oorlogskinderen in veel gevallen is geweest. In Zweden hadden de toekomstige pleegouders zelf de kinderen kunnen uitkiezen. Blonde kinderen met blauwe ogen, zoals Pirkko en Rauni, waren het meest populair. In veel gevallen hebben pleegouders er van alles aan gedaan en vaak blijkbaar met succes, om een kind te houden.

In 1948 hebben de ouders van Rauni geld kunnen lenen om een klein, houten huis te kunnen kopen met één kamer en een aparte sauna, in de buurt van Helsinki op het platteland. Er staat jammer ge-

Vuonna 1948 Raunin vanhempien onnistui lainata hieman rahaa, ja he ostivat sillä pienen, puisen, yksihuoneisen talon maalta, Helsingin läheltä. Valitettavasti kirjassa ei mainita paikkaa sen tarkemmin. Kirjassaan Rauni kertoo tästä ajanjaksosta yksityiskohtaisesti, ja siitä saakin hyvän kuvan siitä, millaista elämää suomalaisessa työläisperheessä tuolloin oli. Ensimmäisenä vuonnaan uudessa kodissaan heillä ei ollut sähköä ja he käyttivät öljyvaloja valaistukseen.

Sodan jälkeinen poliittinen kehitys, ja pelko siitä, että Suomesta tulisi osa Neuvostoliittoa, ajoii perheen harkitsemaan maastamuuttoa. He valitsivat kohteekseen Kanadan länsiosassa sijaitsevan Vancouverin, sillä he olivat näneet siitä kuvia esitteistä, ja ajattelivat sen olevan kuin paratiisi. Olliakaisten ystäväpariskunta, Kasu ja Meeri Merjos Tuula-tytärineen olivat myös kiinnostuneita Kanadaan muutosta,

De drie zusjes Ollikainen. Van links naar: Ritva, Rauni en Pirkko. | Ollikaisen sisarukset. Vasemmalta oikealle: Ritva, Rauni ja Pirkko.

noeg nergens in het boek waar dit precies is geweest. Rauni heeft veel details verteld over deze periode, wat een goed inzicht geeft hoe het indertijd toeging in een Fins

ja he tulivatkin yhä useammin vierailulle keskustelemaan suunnitelmissa. Asiasta keskusteltiin vodkalaisiltaan äärellä, usein myöhäiseen iltaan saakka.

Ollikaisen pariskunta yritti useaan ottesseeseen suostutella Anna-mummoa lähtemään mukaan Kanadaan, mutta tämä kieltyyti äänekkästi. Hänen mielestään he olivat tulleet hulluiksi, ja lisäsi: "Olen suomalainen, ja pysyn Suomessa kuolemaani saakka".

Muutto Kanadaan

Pitkä matka kohti Kanadaa alkoi Helsingin satamasta kylmänä, tuulisena päivänä marraskuussa 1951. Olliakaiset olivat myyneet talonsa voidakseen kustantaa matkan. Mukanaan heillä oli vain 200 dollaria, joilla oli tarkoitus kattaa ensimmäiset kulut Kanadassa. Viimeisen yönä Suomessa he olivat viettaneet Merjoksen perheen luona Helsingissä. Rauni oli tuolloin kah-

arbeidersgezin. In het eerste jaar hadden ze nog geen elektriciteit en werden kerosine lampen gebruikt voor de verlichting.

De politieke ontwikkelingen kort na de oorlog en de angst dat Finland een satelliet zou worden van de Sovjet-Unie, heeft de familie er toe aangezet om aan emigratie te denken. Zij kozen voor Vancouver in het westen van Canada en op basis van reclamefolders dachten ze dat het er daar paradijselijk uitzag. Een bevriend echtpaar, Kasu en Meeri Merjos, met hun dochter Tuula, waren ook geïnteresseerd geraakt in emigratie naar Canada en zij kwamen steeds vaker op bezoek om de plannen door te spreken. Er werd dan tot laat in de avond gediscussieerd bij een glas wodka.

Het echtpaar Ollikainen heeft van alles geprobeerd om Mummo Anna mee te krijgen naar Canada, maar die weigerde pertinently. Zij vond dat ze gek waren geworden en voegde daar aan toe: "Ik ben een Finse en zal op Finse bodem blijven tot ik sterf".

42

Het immigratiegebouw in Vancouver. | Vancouverin maahanmuutorakennus.

deksanvuotias, Pirkko kymmenen-, ja Ritva kuusivuotias. Sulo-isä oli 43-, ja Taimi-äiti 40-vuotias.

Perhe oli pyytänyt mummoa tulemaan satamaan jäähyväisiä varten, mutta he eivät nähneet tästä missään. He etsivät joka puolelta, ja lopulta mummo löytyikin

Emigratie naar Canada

De lange reis naar Canada begon in de haven van Helsinki op een koude, winderige novemberdag in 1951. De Ollikainens hadden hun huis verkocht om de reis te kunnen financieren en hadden uiteindelijk maar 200 dollar cash geld bij zich voor de eerste uitgaven in Canada. De laatste nacht hebben zij doorgebracht bij de familie Merjos in Helsinki. Rauni was acht jaar oud, Pirkko tien en Ritva zes. Vader Sulo was 43 jaar en moeder Taimi 40.

Ze hadden Mummo gevraagd om naar de haven te komen, maar zagen haar nergens. Overal is naar haar gezocht en uiteindelijk werd ze gevonden achter een van de gebouwen. Zij had gedacht dat ze al vertrokken waren. Tijdens het afscheid bleef ze stoïcijns, maar het moet heel moeilijk voor haar zijn geweest dat de enige naaste familieleden die zij had, naar zo een ver land vertrokken. Ze had nog een tas meegenomen met drie poppen er in voor de

erään rakennuksen takaa. Mummo luuli perheen jo lähteneen. Jäähyväisten koittaessa mummo pysyi lujana, mutta tilanteen on täytynyt olla hänelle hyvin vaikea, muuttivathan hänen ainoat läheisensä kauas toiselle mantereelle. Hän oli ottanut mukaansa laukun, jossa oli jokaiselle hänen lapsenlapselle oma nukke. Hänen viimeiset sanansa olivat: "Älkää koskaan unohtako mummoa, älkääkä isänmaata". Mummoa he eivät nähneet enää koskaan.

Taimi-äidin ainoa veli, kommunisti, ei tullut hyvästellemään perhettä vaimonsa ja lapsensa kanssa. Hänen mielestään Kanada oli kapitalistinen maa. Silti hän eli tuohon aikaan perheineen leveämmin kuin Ollikaiset. He asuivat tilavassa asunnossaan, ja heillä oli myös auto.

Hyvästellessään Sulon Meeri Merjos sanoi tälle: "Ainakaan sinun ei enää koskaan tarvitse taistella niitä kirottuja venäläisiä vastaan".

meisjes. Haar laatste woorden waren: "Vergeet nooit je Mummo en je vaderland". Ze zouden haar nooit meer terugzien.

De enige broer van moeder Taimi, een communist, was niet met zijn vrouw en kinderen op komen dagen om afscheid te nemen. Hij vond Canada maar een kapitalistisch land. Toch had deze familie het in die tijd veel breder dan de Ollikainens. Zij woonden in een ruime flat en hadden een auto.

Meeri Merjos zei bij het afscheid nog tegen Sulo: "Je hoeft in elk geval niet meer tegen die vervloekte Russen te vechten".

De reis ging eerst per boot naar Stockholm en vandaar naar Londen, waarschijnlijk ook per boot, maar Rauni kon zich dit niet meer herinneren. In Londen hebben ze vier dagen doorgebracht in een hotel. Het was daar voor het eerst dat ze zwarte mensen zagen, die afkomstig waren uit Engelse kolonies. Rauni vertelt daarbij dat de meest donkere mensen die ze daarvoor hadden gezien, zigeuners

Matka alkoi ensin laivamatkalla Tukholmaan. Sieltä jatkettiin Lontooseen, luultavimmin myös laivalla, mutta tästä Rauni ei enää muistanut. Lontoossa perhe vietti neljä päivää hotellissa. Siellä he myös näkivät ensimmäistä kertaa tummaihoisia ihmisiä, jotka olivat tulleet kaupunkiin Englannin siirtomaista. Rauni kertoo, että tästä ennen tummimmat hänen näkemänsä ihmiset olivat romaneja ("mustalaisia"). Suomessa hänen isänsä oli sanonut, että kunnon suomalaiset eivät olleet missään tekemisissä mustalaisten kanssa. Lontoossa perhettä kohtasi näin ensimmäinen kulttuurishokki.

Lontoosta perhe jatkoi matkaa nelipropellentokoneella (luultavasti matkustajakoneeksi) muutettu toisen maailmansodan aikainen pommikone) Itä-Kanadassa, New Brunswickin provinsissa sijaitsevaan Monctoniin. Siellä oli suomalaissiirtokunnasta tulleita vapaaeh-

(mustalaisia) waren. In Finland had haar vader een keer gezegd dat hij, zoals volgens hem ook de mening was van andere respectabele Finnen, niets met mustalaisia te maken wilde hebben. Dus Londen zorgde al voor een eerste cultuurschok.

Vanuit Londen zijn ze met een vierpropeller vliegtuig (waarschijnlijk een omgebouwde bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog) naar Moncton gevlogen, in het oosten van Canada, in de provincie New Brunswick. Er waren daar vrijwilligers uit de Finse kolonie die als tolk en gids fungeerden. Uiteindelijk zijn ze daar op een trein gestapt, die er vijf dagen over heeft gedaan om ze, dwars door Canada, naar Vancouver te vervoeren. In de trein konden de zitplaatsen 's avonds worden ingeklappt en gebruikt worden als bedden. Vader Sulo sliep op de grond.

Wat ze bij aankomst in Vancouver zagen, was totaal anders dan ze zich hadden voorgesteld. Er viel een miezerige regen

toisia, jotka toimivat tulkkeina ja oppaina. Lopulta perhe astui junaan, joka ajoii viidesessä päivässä Kanadan poikki Vancouveriin. Junan istumapaikat saattoi käänräää yöksi makuusatontoon, ja ne toimivat vuoteina. Sulo-isä nukkui lattialla.

Saavuttuaan Vancouveriin perhe ylättyi: siellä ei näytänyt lainkaan siltä kuin he olivat kuvitelleet. Sataa tihutti, ja tehdasrakennusten välissä häämötti surkeita asuinalueita. Näky oli kaukana heidän esitteistä näkemistään eksoottisista kuvista. Tälläkin hetiä oli vastassa suomalaisia vapaaehtoisia, jotka olivat valmiita auttamaan uusia tulokkaita. Pian selvisi, että he asettuisivat ensiksi asumaan isoon ja rumaan rakennukseen, joka ei sijainnut kaukana junaa-asemasta - maahanmuuttajarakennukseen. Miehille ja naisille oli erikseen suuret nukkumasalit. Yksityisyystä ei ollut tietoakaan, ja oli varmasti nöyryyttävää joutua nukkumaan yhdessä

In de vijftiger jaren bij de Stamp waterval in de buurt van Port Alberni op Vancouver Island. Het meisje helemaal links is een vriendin en helemaal rechts achteraan staat de moeder van de vriendin. Hier tussenin van links naar rechts: Pirkko, Rauni, moeder Taimi en Ritva. | Stamp-putoukset lähellä Port Albernia Vancouver Islandilla viisikymmenluvulla. Tyttö vasemmassa laidassa on ystäväär, ja takana oikealla taas ystäväitären äiti. Kesellä, vasemmalta oikealle: Pirkko, Rauni, Taimi-äiti ja Ritva.

en tussen donkere fabriekspanden doemen verwaarloosde woonblokken op. Het leek helemaal niet op de exotische plaatsjes die ze in folders hadden gezien. Er stonden ook hier Finse vrijwilligers klaar om

vieraiden ihmisten kanssa, joiden kanssa heillä ei ollut edes yhteistä kieltä. Joukossa ei ollut yhtään muuta suomalaista.

Muutaman viikon päästä perhe sai muuttaa toiseen kerrokseen, jossa oli perheille erillisiä huoneita. He saivat huoneen, jossa oli yksi parisänky, ja työlle omat sängyt. Huoneessa oli myös pöytä tuoleineen, sekä pieni kaappi ja peili. Kylpyhuone heidän piti jakaa erään toisen perheen kanssa. Hokin olivat suomalaisia, äiti, isä ja tytär, mutta he olivat tylyjä. Myöhemmin perheet ajautuivat keskenään ilmiriitaan.

Rauni ja Pirkko lähetettiin koulun pian Kanadaan saapumisen jälkeen. Se oli aluksi vaikeaa, sillä tytöt eivät puhuneet sanaakaan englantia.

Noin kahden kuukauden kuluttua myös Merjoksen perhe saapui Vancouveriin. He saivat asutettavakseen sen huoneen, jonka asukkaiden kanssa Ollikaiset

de nieuwkomers te helpen. Al snel werd duidelijk dat zij voorlopig gehuisvest zouden worden in een groot en lelijk gebouw, niet ver van het station, het immigratiegebouw. Er waren aparte, grote slaapzalen voor mannen en vrouwen. Van privacy was geen sprake en het moet heel vernederend voor ze zijn geweest om daar tussen vreemden te moeten slapen, die ze niet konden verstaan. Er waren geen Finnen bij.

Na een aantal weken mochten ze verhuizen naar een andere verdieping, waar aparte kamers waren voor families. Zij kregen daar een kamer waar een tweepersoons bed in stond en drie kleine bedden voor de meisjes. Er was ook een tafel met stoelen en een klein kastje met een spiegel. Een badkamer moesten ze delen met een andere familie. Dat waren wel Finnen, vader moeder en een dochter, maar die deden heel onvriendelijk. Later werd het zelfs openlijke ruzie.

Rauni en Pirkko werden bijna direct na aankomst naar school gestuurd, wat

olivat riidelleet. Tuo perhe oli jo päässyt muuttamaan omaan asuntoon. Sulo-isä oli saanut töitä, ja lähti seuraavana päivänä padonrakennustöihin 800 kilometrin päähen Vancouverista. Rakennustöihin oli palkattu useita suomalaisia.

Merjoksen perheen raha-asiat olivat paremmalla tolalla, ja he saivatkin pian vuokrattua kolmikerroksisen asunnon Itä-Vancouverista. He alivuokrasivat ylimmän kerroksen ulkopuoliselle henkilölle, ja asettuivat itse taloksi keskimmäiseen kerrokseen. Taimi ja hänen kolme tytärtään saivat muuttaa alimpaan kerrokseen.

Sulo palasi vasta parin kuukauden päästä takaisin Vancouveriin. Hänen kuitenkaan onnistunut löytää töitä. Samoin kävi Kasu Merjoksen. Miehet alkoivat ryypäät iltaisin, ja sen seurausena he ajautuivat eräänä iltana nyrkkitappeluun. Syynä oli ilmeisesti se, että Sulo ajatteli Kasun kosiskelevan vaimoaan Taimia. Ennen toi-

in het begin heel moeilijk was omdat ze geen woord Engels spraken.

Na ongeveer twee maanden kwam de Merjos-familie in Vancouver aan en zij konden de kamer krijgen van de Finse familie waar de Ollikainens ruzie mee hadden gekregen, die ondertussen een andere woonruimte had gevonden. Een dag later moest vader Sulo naar een plaats vertrekken op meer dan 800 km van Vancouver, waar hij tijdelijk werk had kunnen krijgen dat te maken had met de bouw van een dam. Er werkten daar meer Finnen.

De familie Merjos zat er financieel wat ruimer bij en kon al snel een huis huren in Oost-Vancouver met drie verdiepingen. Zij hebben de bovenste verdieping aan een buitenstaander verhuurd en gingen zelf op de tweede verdieping wonen. Moeder Taimi en haar drie dochters kregen de benedenverdieping.

Vader Sulo is pas na een paar maanden weer teruggekomen in Vancouver, waar hij

silleen niin läheisten perheiden välit viileänvät, ja Merjoksen perhe muuttikin pian takaisin Suomeen.

Parin kuukauden jälkeen Sulon onnisti löytää taas töitä. Hän päästi töihin Port Alberniin sahalle Vancouver Islandilla. Perhe muutti Port Alberniin pysvästi. Taimi tienasi rahaa siivoamalla rikkaiden perheiden koteja. Lopulta he olivat keränneet tarpeeksi rahaa ostaakseen oman talon, ja myöhemmin myös auton ja televisionkin. Tähän päättyy Raunin kirja.

Myöhemmin tapahtunutta

Luettuani kirjan tulin uteliaaksi Raunin myöhemmistä vaiheista. Internetistä löysin jonkin verran tietoa, sillä Rauni oli ladanut Facebookiin paljon valokuvia.

Lukion kätyään Rauni opiskeli journalistiikkaa Diablo Valley Collegessa Kaliforniassa, lähellä San Franciscos. Noihin aikoihin hän meni naimisiin Robert Biggs-

zich nu bij zijn familie kon voegen. Maar hij kon daarna geen werk vinden en het zelfde gold voor Kasu Merjos. De twee mannen begonnen 's avonds steeds meer te drinken en dit heeft uiteindelijk geleid tot een vechtpartij. De reden hiervoor was blijkbaar dat Sulo de indruk had dat Kasu achter zijn vrouw Taimi aanzat. De verhouding tussen de twee families, die vroeger in Finland elkaar bestreken waren geweest, verslechterde en niet lang daarna is de familie Merjos teruggegaan naar Finland.

Een paar maanden later heeft Sulo toch werk kunnen vinden. Dit was bij een zaagmolen in Port Alberni op Vancouver Island. De familie is daar naar toe gegaan en heeft zich er permanent gevestigd. Moeder Taimi is bij gaan verdienen door te werken als schoonmaakster bij rijke families. Uiteindelijk konden ze in Port Alberni een eigen huis kopen en hadden later ook een auto en een televisie. Hier eindigt het boek van Rauni.

In de vijftiger jaren in het Sproat Lake Provincial Park op Vancouver Island. Van links naar rechts: Ritva, een vriendin, Rauni en Pirkko. | Viisikymmenluvulla Sproat Lake Provincial Parkissa Vancouver Islandilla. Vasemmalta oikealle: Ritva, ystävä, Rauni ja Pirkko.

Rauni Ollikainen en haar zoon Monty omstreeks 1970. | Rauni Ollikainen poikansa Montyn kanssa, noin vuonna 1970.

Wat er daarna is gebeurd

Nadat ik het boek had gelezen, werd ik nieuwsgierig om te weten hoe het daarna met Rauni is gegaan. Ik heb het een en ander kunnen vinden op het internet, onder andere in Facebook, waar ze veel foto's heeft geplaatst.

Na haar periode op de middelbare school heeft zij journalistiek gestudeerd aan het Diablo Valley College in Californië, in de buurt van San Francisco. Omstreeks die tijd is zij ook getrouwd met een zeker Robert Biggs en heeft zij een zoon gekregen, Monty. Aangenomen kan worden dat het huwelijk niet lang heeft geduurde omdat zij haar man nergens meer noemt. Omstreeks 1976 is zij met haar zoon teruggegaan naar Finland en verbleef daar een jaar in Helsinki, waar zij ook heeft gewerkt. Hierna heeft ze met haar zoon nog een paar jaar in Londen gewoond.

In 1983 woonde Rauni weer in Canada en wel in Victoria, op Vancouver Island, wat niet zo ver is van Port Alberni, waar ze met haar ouders en zusters had gewoond. Zij heeft daar gewerkt voor de provinciale regering en ook gestudeerd aan de Universiteit van Victoria. Zij noemt zich later een free-lance schrijfster.

nimisen miehen kanssa, jonka kanssa hän sai myös pojani, Montyn. Oletettavaa on, että avioliitto ei kestänyt pitkään, sillä miehestä ei löydy mainintoja. Vuonna 1976 Rauni lähti poikansa kanssa Suomeen, ja asui siellä vuoden Helsingissä, jossa kävi myös töissä. Tämän jälkeen hän muutti poikansa kanssa pariksi vuodeksi Lontooseen.

Vuonna 1983 Rauni asui taas Canadassa, Victoriassa, joka ei sijaitse kaukana Port Albernistä, jossa hän asui perheensä kanssa. Rauni työskenteli lääninhallituksessa, ja jatkoi opintojaan Victorian yliopistossa. Hän kutsuu itseään freelance-kirjailijaksi.

Suurin piirtein kirjansa ilmestymisen aikoihin Rauni perusti "Finnish beginnings"-nimisen Facebook-profiiliin, jonne hän on julkaisut kuvia pojastaan, lapsenlapsistaan, ja heidän lapsistaan. Rauni kuoli 25. lokakuuta 2014, 71-vuotiaana. Luultavasti

hän kuoli melko yllättäen, sillä hän pääivitti edelleen julkista Facebook-profiiliaan viimeisen kerran 21. lokakuuta 2014.

Raunin vanhemmista sain selville sen verran, että hänen äitinsä kuoli 15 Kanadan-vuoden jälkeen vakavan sairauden uuvuttamana. Tämän jälkeen Sulo avioitui uudelleen suomalaisen naisen kanssa, ja muutti tämän kanssa takaisin Suomeen. Pohdittavaksi jää, olisiko perhe voinut rakentaa itselleen Suomessa samanlaisen elämän kuin Kanadassa. Suomen elintaso nousi nopeasti viisikymmenluvun lopulla ja kuusikymmenluvulla. Sitä Ollikaiset eivät kuitenkaan voineet tietää, kuten eivät myöskään sitä, että Suomi pysyi vapaana maana sodan jälkeenkin. Aviisissa 2015-1 kirjoitin suomalaisidealisti Matti Kurikasta. Hän perusti vuoden 1900 paikkeilla kommuunin Malcom Islandille, noin 300 kilometriä Vancouverista pohjoiseen (Vancouver Islandin ja Brittiläisen

Ongeveer gelijktijdig met de publicatie van haar boek is Rauni begonnen met een Facebook profiel 'Finnish beginnings', waar zij onder andere foto's op heeft geplaatst van haar zoon, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Rauni is op 25 oktober 2014 overleden, 71 jaar oud. Waarschijnlijk was dat vrij plotseling, omdat haar Facebook profiel, dat nog steeds beschikbaar is op het internet, eindigt op 21 oktober 2014.

Over de ouders van Rauni vond ik nog dat haar moeder Taimi al 15 jaar na aankomst in Canada aan een ernstige ziekte is overleden. Haar vader Sulo is daarna hertrouwd met een Finse vrouw en teruggegaan naar Finland. Alles bij elkaar kan je je afvragen of de familie in Finland niet een zelfde bestaan had kunnen opbouwen als in Canada. De levensstandaard is in Finland aan het eind van de vijftiger jaren en in de zestiger jaren snel omhoog gegaan. Maar dat konden ze van te voren niet weten, en evenmin dat Finland een vrij land zou blijven.

In Aviisi 2015-1 heb ik een stukje geschreven over een Finse idealist, Matti Kurikka, die omstreeks 1900 een commune had gesticht op Malcolm Island, dat zo een 300 km ten noorden van Vancouver ligt (tussen Vancouver Island en het vaste land van Brits Columbia). De commune kreeg de naam 'Sointula', dat 'Plaats van harmonie' betekent. In 2013 is in Finland een toneelstuk 'Sointula' over het leven van Matti Kurikka opgevoerd door een toneelgroep uit Masala. Deze groep is in oktober 2013 uitgenodigd om het toneelstuk ook een paar keer op te voeren in het plaatsje Sointula op Malcolm Island in Canada, dat naar de commune is genoemd. Er wonen daar nog veel afstammelingen van Finnen die bij het project van Matti Kurikka betrokken zijn geweest. Rauni is ook bij een van deze toneelopvoeringen geweest.

Arnold Pieterse

Aankondiging van het toneelstuk 'Sointula', gespeeld door het Masalan Nuorisoteatteri. | Masalan Nuorisoteatterin toteuttaman 'Sointula'-näytelmän mainos.

47

Kolumbian välissä). Kommuuni sai nimekseen 'Sointula'. Vuonna 2013 eräs Masalaisen teatteriryhmä esitti Matti Kurikan elämästä kertovan näytelmän, nimiltään 'Sointula'. Ryhmä kutsuttiin lokakuussa 2013 esiintymään Malcom Islandin Sointulaan, jonka nimi on jääne Kurikan kommuunista. Sointulassa asuu edelleen kommuunissa asuneiden suomalaisien jälkeläisiä. Myös Rauni kävi katsomassa teatteriesityksen.

Arnold Pieterse

Käännös: Sanna-Mari Kuisma

Bobi Holland BV

Ken jij ook iemand waar je heel trots op bent? Mijn vriendin Arja Lehtimäki is zo'n iemand. Wij hebben een kring van Finse vrouwen, we zien elkaar af en toe en gaan al lang een keer per jaar een weekend weg en doen dan iets leuks – zonder mannen. Ik leerde Arja kennen in 2008 toen ze meerdere trieste ervaringen had, maar ze ging gewoon door met het leven. Arja is een vrouw met de fameuze Finse sisu. Ondanks het verdriet en de tegenslagen in haar leven, stond ze op als een feniks.

Mervi
Lepistö

Vorige keer toen wij op ons fietsweekend waren, vertelde ze mij, dat ze binnenkort hopelijk iets leuks heeft te vertellen. En inderdaad, begin december kreeg ik een bericht waarin ze nodigde mij uit naar Moerkapelle, waar ze woont en werkt, om iets te komen bekijken. Dit keer bij haar familiebedrijf waar ze vroeger, tot 2015, werkte, Bobi Holland BV.

48

Bobi Holland BV

Onko sinunkin tuttavapiirissäsi joku josta voit sanoa, että olet hänestä ylpeä. Ystäväni Arja Lehtimäki on sellainen. Meillä on pieni suomalaisien naisten ryhmä ja me tapaamme säännöllisen epäsäännöllisesti ja kerran vuodessa vietämme yhteisen pyöräily-viikonlopuun naisten kesken ilman puolisoita. Tutustuin Arjaan vuonna 2008 tämän ryhmämme kautta, juuri silloin kun hänen kohdalleen osui useampi surullinen ja raskas menetys. Mutta kaikesta huolimatta, hän jatkoi, suomalaisella sisulla ja nousi siivilleen kuin Feeniks lintu.

Viime kesän pyöräily-viikonloppuna hän vihjasi, että hänellä saattaa olla kivoja uutisia josta jäsenemme saattaisivat olalla kiinnostuneita. Ja tosiaan joulukuussa sain soiton tulla Moerkapelleen missä hän asuu ja työskentelee. Tällä kertaa

Daar ontmoette ik Arja en haar rechterhand Rens Duursma, die tegenwoordig verantwoordelijk voor het bedrijf is. Hij vertelde trots over het bedrijf en de producten: de bekende ronde brievenbusen. Hij (al decennia getrouwde met een Finse vrouw en trouw VNF-lid) begon met "We zijn gewoon de beste". Nu begon het interessant te worden, een gemiddelde Fin zou never nooit zo'n openingszin gebruiken... oké dan, vertel meer, ik luister, je hebt mijn aandacht.

Waarom zouden jullie de beste ter wereld in de brievenbussen zijn - en waar komt de naam Bobi vandaan? Hij gaat verder met de geschiedenis van het bedrijf en duikt in de technische wereld van de brievenbussen. Ik leer dat ze 12 verschillenden modellen hebben, o.a. een waar heel goed een groot Zalando pakket in past. De koe-

kuitenkin hänen perheyritysensä Bobi Holland B.V:n tiloihin jossa hän myös työskenteli vuoteen 2015 asti.

Siellä tapasin Arjan lisäksi Rens Duursma'n Arjan oikean käden, joka nykyisin vastaa yrityksestä. Hän kertoi ylpeänä yrityksestä ja sen tuotteista, tunnetuista pyöräehköisistä postilaatikoista. Rens, joka on VNF:n jäsen ja vuosikymmenet naimisissa suomalaisen naisen kanssa, aloitti lauseella: "Me olemme yksinkertaisesti parhaita."

Nytkin tämä mielenkiintoiseksi meni, nimittäin keskiverto suomalainen ei koskaan kyllä avaisi keskustelua näin. Vai niin ajattelin, kerrohan sitten lisää, minä kunnellen, mielenkiinto on ainakin herätetty. Miksi te olette parempia kuin muut? Ja mistä Bobi -nimi juontaa juurensa? Hän

rier kan zonder sleutel het deurtje openen, het pakket erin doen en de deur daarna op slot doen, zonder sleutel. Briljant!

De brievenbussen zijn gemaakt van RVS of in verschillende kleuren gecoat metaal. Extra aandacht wordt gegeven aan het behoud van de kleuren in de zon. Trots toont hij de werking van de verstelbare brievenbusgleuf, deze is gemakkelijk zo smal in te stellen dat vuurwerk geen groot risico meer is. Handig voor oud en nieuw in dit vuurwerkverslaafde Nederland. Deze man weet wat hij over heeft.

Hij legt het verder uit. De naam Bobi komt van de Engelse politieman Bobby met de ronde hoed - logisch! Bijna alle hun brievenbussen zijn rond van boven. Minder last van sneeuw en vuil. Alle modellen hebben een Italiaanse naam - ook leuk voor mijn vriendin Arja, Italië heeft namelijk tegenwoordig een grote rol in haar leven.

Het familiebedrijf staat in Nederland sinds 1992 en heeft al die jaren een stabiele

kertoo yrityksen historiasta ja sukeltaa postilaatikkojen tekniseen maailmaan. Saan kuulla, että heillä on 12 erilaista mallia, mm yksi on suuniteltu nimenomaan isommille ns. Zalando paketeille. Lähetti voi avata luukun, sujauttaa paketin postilaatikkoon ja lukita sen - ja tämä kaikki ilman avainta. Mahtavaa!

Postilaatikkojen materiaali on hiottu ruostumatona teräs; ja/tai sinkitty teräs joka on pulveripolttomaalaattu ja väri-vaihtoehtoja on useita. Rens selittää, että yksi väri kestää auringonvaloa paremmin kuin toinen jne. Toinen ylpeydenaihe on malli jossa on säädettävä luukku; Sen voi asentaa niin pieneksi ettei sinne saa esim. ilotulitteita sisälle. Kätevää tässä maassa jossa uudenvuoden aikaan löydät paukku-addiktin jokaisen nurkan takaa. Tämä mies tuntee tuotteensa.

[Lehtimäki achtertuin in Vaasa | Lehtimäkin kotipalata Vaasassa >>](#)

groei gehad. En hier bedoel ik niet alleen qua omzet maar ook wat betreft de kwaliteit en kennis kennis van de producten, de technische service en de after sales. Reserveonderdelen zijn uitzonderlijk lang naleverbaar.

In Vaasa zorgen de broers van Arja in samenwerking met kerndeskundigen voor productie, innovatieve productontwikkeling en patenten. Ook de brievenbussen worden daar door hen geproduceerd, dus *made in Finland* met de keurmerk 'Avainlippu'.

In Moerkapelle is het logistieke centrum voor vrijwel heel Europa en de rest van de wereld. Het begon met het distributie van de Finse Bobi brievenbussen in Nederland en België - en langzaam ook de buurlanden - tot Spanje en Ierland en tegenwoordig wereldwijd. En dit doen ze hier in Moerkapelle met 3 mensen en een vaste chauffeur.

Ik zelf ben werkzaam bij een technisch bedrijf, maar dan met 29.999 collega's ge-

spreid over 50 verschillende landen. Als ik Rens beluister, begin ik een beetje jaloeus te worden. Ze hebben de touwtjes goed in handen hier bij Bobi, ze zijn trots op wat ze doen en terecht, want ze doen het gewoon goed.

Nu vraag je je waarschijnlijk af wat het breaking news, de reden voor mijn bezoek was: Moemins, tadaa!

Finland first, but Netherlands second in Europe

Arja vertelde dat Bobi.com en Moomin Characters hun samenwerking in 2018 be-

50

Rens selvittää nimen taustoja - Bobi nimi tulee englantilaisen poliisin - Bobbyn pyöreästä hatussa. Loogista! Melkein kaikki myytävät mallit ovat pääältä pyöreitä. Postilaatikon päälle ei kerääny lumi eikä lika. Kaikilla malleilla on italialaiset nimet- oikeastaan aika hauskaa koska Italia on muuttanut ystäväni Arjan elämään myös toisella saralla.

Perheyritys aloitti toimintansa vuonna 1992 ja on kasvanut tasaisen varmasti kautta vuosien.

Enkä tarkoita tässä nyt ainoastaan liikevaihtoa vaan myös hyviä tuotteita, tuotetietoa, teknistä palvelua ja sitä kuuluisaa after sales palvelua. Varaosien saanti on helppoa vuosienkin jälkeen.

Vaasassa Arjan veljet yhteistyössä ydinosaajien kanssa hoitavat tuotannon, innovatiivisen tuotekehityksen ja patentit. Bobi postilaatikoilla on tietenkin Avainlippu, tae suomalaisesta työstä. Nykyään

gonnen met de Moemin-figuren op hun brievenbussen.

De positieve beslissing werd sterk beïnvloed door het feit dat de figuurtjes met speciale technologie op de deur van het Classic-model gedrukt konden worden.

De handelsvergunning werd voor het eerst verkregen in Finland en Japan (waar de Moemins erg populair zijn). Nu zijn ze eindelijk ook beschikbaar in Nederland.

Ik zag de 2 modellen en ik moet zeggen, ze zijn erg schattig en natuurlijk mooi wit. Jammer dat wij geen brievenbus naast ons huis in de oude centrum van Gouda kunnen plaatsen.

Meer informatie: www.bobi.com
www.bobi.com/nl/bobi-holland-b.v./

Ken jij de Moemins al? Ze zijn figuurtjes van Tove Jansson en nu vraag je waarschijnlijk - en wie is Tove Jansson?

Moerkapellen logistikesta keskuksesta tuotteet löytävät uudet kotinsa, ei pelkästään Alankomaissa ja Belgiassa kuten toiminnan alussa, vaan myös keski-Euroopan naapurimaissa sekä Espanjassa ja Irlannissa. Ja tämä kaikki vain kolmen toimisto-työntekijän ja yhden vakituisen kuljettajan toimesta.

Työskentelen itse teknisellä alalla, yrityksessä jossa minulla on 29.999 kollegaa 50 eri maassa. Mitä enemmän Rens kertoo, sitä enemmän alan tuntea pientä kateutta. Heillä on ohjat omissa käissään, he ovat ylempitä siitä mitä he ovat saaneet aikaan ja syystäkin- sillä he tekevät sen hyvin.

Nyt ehkä mietit, mikä oli se 'breaking news' vierailuni syy. No Muumit - tadaa!

Finland first, but Netherlands second in Europe

Arja kertoii, että Bobi. Com Oy ja Moomin Characters aloittivat yhteistyön 2018 alus-

Tove Jansson is een van Finlands meest geliefde kunstenaars, de meest gelezen Finse auteur ter wereld en de geestelijke moeder van de Moemins, een bohemien-achtige familie van ronde, witte wezens met grote neuzen.

De Moemin-verhalen zijn een betoverende combinatie van avontuur en dagelijkse gezelligheid. Inzichten uit de boeken zijn universeel en ook een aanrader voor volwassenen. Vanaf 23 december jl. was het mogelijk ook in Nederland genieten van de Moeminvallei-verhalen op de televisie. Nederland is een van de 25 landen waar de nieuwste, bekroonde, serie is uitgezonden.

Wist jij trouwens dat alle oude Aviisi's op onze website www.vnf.nu te zien zijn?
Zoek op Aviisi 2014_4 - daarin staat een artikel over Tove Jansson.

Mervi Lepistö

sa Muumiaiheissa Bobi postilaatikoilla. Myönteiseen päätkseen vaikutta paljon se, että figuurit saatii painettua erikoistekniikalla Classic mallin oveen. Myyntilupa saatiin ensin Suomeen ja Japaniin (jossa Muumit ovat erittäin suosittuja) ja nyt ne ovat saatavissa myös tällä Alankomaissa. Sain vilkaista molempia malleja ja ne ovat kyllä todella sieviä ja tietysti kauniin muuminvalkoisia. Jos Goudan vanhassa keskustassa olisi mahdollista asentaa talomme viereen postilaatikko, se olisi varmasti tämä!

Lisäinfoa: www.bobi.com
www.bobi.com/nl/bobi-holland-b.v/

Tunnetko jo Muumit? Ne ovat Tove Janssonin luomia hahmoja. Ja kysyt ehkä nyt kuka oli Tove Jansson?

Tove Jansson on yksi Suomen rakastetuimmista taiteilijoista, maailman tunneutin suomalainen kirjailija ja Muumien

Finland, Vaasa

henkinen äitihahmo. Muumit ovat hieman boheemeja perhekeskeisiä pyöreitä olen-toja joilla on isot nenät.

Muumi-tarinoiden lumo on niiden raken-teessa. Niissä yhdistyvät seikkailut ja arjen ilot.

Tarinat ovat universaleja ja voin suositellä niitä lämpimästi myös aikuisille.

23.12.2019 lähtien on TV:stä voinut seurata Moomin Valleyn ensimmäistä tuotantokautta tälläkin. Alankomaat on yksi niistä 25 maasta jotka ovat ostaneet oikeudet tähän uuteen, palkittuun TV sarjaan. Tiesitkö muuten, että kaikki vanhat Aviisit ovat luettavissa nettisivuillamme www.VNF.nu? Aviisi nro 4_2014 sisältää jutun Tove Janssonista.

Mervi Lepistö

Motorreis naar Finland - deel 2

Guus de
Rotte

Mijn volgende bestemming was Oulu. Daar was een BMW-dealer voor een klein onderhoud aan mijn motor. Daarnaast was ik de regen in Lapland eerlijk gezegd wel behoorlijk zat! Ik ging op zoek naar mooier weer. Nou, dat is dankzij de mo-

derne internetinformatie geweldig gelukt. Een schitterende tocht voerde mij via binnenwegen naar Oulu waar ik aan de haven een gezellige sfeer aantrof met enkele leuke cafés. In het Fins, bij een leuk meisje aan de bar, een olut besteld en lekker in het zonnetje opgedronken. De motor was weer OK en de volgende dag doorgereden naar Kuopio. Daar op de grote camping Rauhalahde een 'hutje' gehuurd voor twee nachten. Super basic maar functioneel.

Ik ben eerst maar eens gaan kijken bij de Pujo Torni en bij de skischans. Daar een mooie wandeltocht gemaakt door het bos en vervolgens de toren op. Nu heb ik enorme hoogtevrees dus ik ben niet bovenop aan de rand geweest, maar het uitzicht was fenomenaal. Boven in de ra-

52

Moottoripyörämatka Suomeen - osa 2

Seuraava kohteeni oli Oulu. Menin sinne käytäväkseni moottoripyörääni korjattavana BMW-liikkeessä. Lisäksi olin suoraan sanoen kyllästynyt Lapin sateisiin! Lähdin etsimään parempaa säättä. Kiitos modernin kehityksen ja internetin, se myös onnistui. Ajoreitti Ouluun oli upea, ja kaupungin satamassa oli mahtava tun-

nelma, ja muutama hauska kahvila. Tilasin baaritiskiltä suomeksi oluen mukavalta tarjoilijalta, ja nautiskelin sen auringonpaisteessa. Pyöräni oli taas kunnossa, ja ajelin seuraavana päivänä Kuopioon. Vuokrasin Rauhalahden leirintälalueelta pikkuisen mökin kahdeksi yöksi. Mökki oli erittäin yksinkertainen, mutta toimiva.

Suunnistin ensimmäisenä Pujon tornia ja mäkihypytornia katsomaan. Vaeltelin metsässä, ja kiipesin torniin. Minulla on valtava korkeanpaikankammo, enkä siksi kiivennyt aivan ylös asti, mutta näköalat olivat silti uskomattomat. Ylhäällä ravintolassa söin kevyen lounaan kahvin ja piirakan kanssa, "palautuakseni patikoinista". Seuraavaksi suuntasin Kuopion sotaveteranimuseoon. Se oli käymisen arvoinen paikka! Tapasin uskomattoman

vintola een lichte lunch met kahvia en een piirakka genomen om “bij te komen van de hike.” Vervolgens op naar het legermuseum van Kuopio. Dit was zeer de moeite waard! Ik trof daar een ongelofelijk aardige man (piloot, net als ik), die nu, na zijn pensioen als hoofd verkeersleiding noordelijk Finland, rondleidingen verzorgt in het museum. Ik heb lange tijd met hem zitten praten over de historie van Finland, de Suomen sisu (toen en nu bij de jeugd) en de luchtvaart. Ja en dan weer “on the road.” Mijn volgende doel was Imatra. Vooral om een beetje in de sfeer van de Kalevala te blijven.

Een werkelijk schitterende tocht via het merengebied van Finland voerde mij naar het zuid-oosten. Maar weer werd ik overvallen door forse regenbuien. Opnieuw was dit een test voor mijn motorpak en ook deze beproeving werd glansrijk doorstaan. Hoe meer naar het zuid-oosten, hoe kronkeliger de wegen en hoe dichter

mukavan miehen (lentäjä, niin kuin minäkin), joka jäätyään eläkkeelle Pohjois-Suomen päälakkiteenjohtajan virastaan järjesti nyt opastettuja kierroksia museossa. Juttelimme pitkään Suomen historiasta, Suomen Sisusta ja ilmailusta. Sitten olikin taas aika lähteä tien päälle. Seuraava kohteeni oli Imatra, pysäkseni Kalevalan tunnelmissa.

Nämymät matkalla Järvi-Suomen läpi kaakkoon olivat kerrasaan loisteliaat. Mutta jälleen suuret sadekuurot saavuttivat minut. Moottoripyöräilyasuni vedenkestävyyttä testattiin taas, ja se onneksi selvisi kokeesta täysin pistein. Mitä pidemmälle kaakkoon pääsin, sitä mutkaisemaksi tiet käivät ja sitä lähemmäksi tietä metsät tulivat. Tunsin saapuvani Karjalaan. Tunsin myös enevässä määrin Venäjän läheisyyden. Reittipasteet viittasivat rajan toisella puolella sijaitseviin paikkoihin, ja hostellini Imatrala toivotti matkailijat tervetulleiksi venäjän

de bossen. Ik voelde dat ik Karelië binnenreed. Ook steeds meer voelde ik de nabijheid van Rusland. Op de bewegwijzering onderweg werd frequent naar plaatsen over de grens verwiesen en het hostel in Imatra heette haar gasten welkom in het Russisch. Voor mij bij uitsondering in gebrekkig Engels. Eenmaal daar aangekomen trekt het weer gelukkig weer bij, zodat ik mijn eerste rondje op het beroemde motorcircuit van Imatra kan draaien. Wel

53

kielellä. Minun kohdallani tehtiin poikkeus, ja sain tervetulotoivotukseni rikkonaisella englannin kielillä. Saavuttuani Imatralle ilma muutui onneksi taas paremmaksi, ja pääsin ajamaan kierroksen Imatran kuu-luisalla ajoradalla. Oli siistiä ajaa kurveisissa reunuskiviä viistään, ja tulla pit laneille levähtämään hetkeksi. Se ei taida olla

kikken hoor om even de curbstones aan te tikken in de bocht en dan de pitlane in te rijden voor een korte pauze. Helemaal legaal is het geloof ik niet, maar wel heel gaaf! De volgende dag heb ik eerst de waterwerken bij Imatra bewonderd van de Vuoksi rivier. Werkelijk indrukwekkend! Daarna op naar Lappeenranta om het fort te bekijken met overal volop geschiedenis van de streek. Met name het verdriet om het verlies van Viipuri en grote delen van Karelië na de laatste wereldoor-

log was nog heel duidelijk voelbaar. Een van de drie musea in het fort toont Finse schilderkunst met o.a. een prachtige exposities van Väinö Rautio. Ook ben ik uit mijn hostel nog even gelopen naar het nabij gelegen vliegveld Immola (EFIM), waar op 4 juni 1942 Adolf Hitler op bezoek was bij maarschalk Mannerheim om diens 75^e verjaardag te vieren en de onderlinge samenwerking te bekraftigen. Nu is het een militaire basis, verboden voor het publiek.

En toen was het weer tijd om op te pakken en te vertrekken richting de hoofdstad. Ik had op internet in Espoo een appartementje gevonden voor een week om van daaruit hernieuwd kennis te maken met de stad Helsinki en om nog enkele motortrips te maken naar Turku en Lahti, alvorens de boot weer richting Travemünde te nemen.

Onderweg naar Espoo maakte ik nog korte stops in de charmante garnizoensstad Hamina en de fraaie kustplaats Kotka om

täysin laillista, mutta sitäkin hauskempaa! Seuraavana päivänä kävin ihmetylemässä Imatran vesivoimalaitosta Vuoksijoella. Kerrassaan vaikuttavaa! Sitten jatkoin matkaa Lappeenrantaan katsomaan alueen historiallaa huokuvaa linnoitusta. Erityisesti

Viipurin ja Karjalan alueiden menetyksestä johtuvan surun saattoi edelleen tuntea. Yhdessä linnoituksen kolmesta museosta oli esillä suomalaista maalaustaidetta, näytteillä oli mm. Väinö Rautio upea taidenäyttely. Kävelin hostelliltani myös läheiselle Immolan lentokentälle (EFIM), missä Adolf Hitler vieraili 4. kesäkuuta 1942 juhlistamassa Marsalkka Mannerheimin 75-vuotispäivää, ja vahvistamassa maiden keskinäistä yhteistyötä. Immolan kenttä on nykyään suljettu yleisöltä, ja se on lähinnä Rajavartiolaitoksen käytössä.

Oli aika jatkaa matkaa pääkaupunkia kohti. Olin vuokrannut internetin kautta asunnon Espoosta, ja käytin sitä viikon ajan tukikohtanani tutustuessani Helsinkiin, Turkuun ja Lahteen, ja jatkaakseni sen jälkeen matkaa laivalla kohti Travemünde. Matkallani Espooseen pysähdyn hetkeksi hurmaavassa Haminan varuskuntakaupungissa, sekä Kotkan kau-

daarna door te rijden naar de beeldscho-
ne oude stad van Porvoo, met het doel
om deze uitgebreid te bezoeken. Op het
marktplaats was het druk. Mannen van een
filmploeg liepen af en aan met lange ka-
bels en er stonden enkele antieke auto's
geparkeerd. Er werd blijkbaar een film op-
genomen. Toeristen in hedendaagse kle-
dij werden verzocht afstand te bewaren
en enkele figuranten in klederdracht kwa-
men ten tonele. Aangezien ik mijn Finse
klederdracht niet aan had ben ik maar ver-
der gereden richting hoofdstad.

En dan eindelijk rijd ik Helsinki binnen.
"Wat een verkeer!" Niet te vergelijken
met 60 jaar geleden toen er voorname-
lijk auto's van Russische makelij rondre-
den. Helsinki is een bruisende moderne
metropool geworden met alle verkeers-
problemen van dien. Wel super efficiënt
zijn de rondwegen rond de hoofdstad.
Via deze rondwegen bereik ik mijn akko
in Espoo. Een keurig maar klein eenper-

niissa satamassa, ja jatkoin sitten matkaa
Porvoon kuvankauniiseen vanhaan kau-
punkiin. Kaupingin torilla oli vilkasta. Teil-
lä käyksenteli ristiin rastiin kuvausmiehiä
pitkine johtoineen ja kaduille oli pysäköity
antiikkiautoja. Tekeillä oli ilmeisesti jokin
elokuva. Nykyäkaisiin vaatteisiin pukeu-
tuneita turisteja pyydettiin siirtymään ta-
ka-alalle, ja aikalaispukuihin pukeutuneet
avustajat saivat astua esiin. En sattumoisin
ollut pukeutunut suomalaiseen kansallis-
pukuun, joten poistuin paikalta, ja jatkoin
matkaani kohti pääkaupunkia.

Viimein saavuin Helsingiin. "Mikä ruuhka!"
Kaupunki oli muuttunut: 60 vuotta siellä
ajeli lähinnä joitain venäläisvalmisteisia
autoja. Helsinki on nykyään kuhiseva
moderni metropoli, liikenneturhineen
päivineen. Kehätiet kaupungin ympärillä
ovat toimivia. Kehätietä pitkin löydän
tieni majotuspaijkaani Espooseen. Se
on siisti mutta pieni yksiö. Saan käyttöön

soon appartementje met gratis gebruik
van een fiets, een overdekte plek voor de
motor en er is een metrostation met een
super snelle verbinding naar Helsinki kau-
punki op 10 minuten fietsafstand.

Ik heb genoten van die week in Helsinki. In
deze tijd ook twee uitstapjes op de motor
gemaakt naar het kasteel van Turku en de
skischans van Lahti. Maar vooral bezoek-
jes gebracht aan: onze oude flat in Munk-
kivuori, 'The English School' aan de Mänt-
tytie, aan Suomenlinna, de botanische
tuin in Helsinki, Seurasaari en de Oude

ilmaisen polkupyörän, ja saan parkkerata
moottoripyöräni katospaikalle. Lähellä on
metroasema, ja metrolla pääseekin erit-
täin nopeasti Helsinkiin, joka sijaitsi 10
minuutin pyöräilymatkan päässä.

Nautin kovasti viikostani Helsingissä. Kä-
vin moottoripyörällä Turunlinnassa, sekä
katsastamassa Lahden mäkihypytornin.
Mutta lähinnä pysytteelin Helsingin lähis-

Markthalen aan de haven. Ik heb ook gebruik gemaakt van zo'n elektrisch stepje, waarmee ik door de stad sjeesde met 20km/hr. Ik heb een fantastisch concert mee gemaakt in het Sibelius Muziekcen-

tössä, ja tein retkiä muun muassa Munkkivuoren katsomaan vanhaa asuntoamme, Mäntytiellä sijatsevaan "The English Schooliin", Suomenlinnaan, Helsingin kasvitieteelliseen puutarhaan, Seurasaareen, ja satama-alueen Vanhaan Kauppahalliin. Pääsin kokeilemaan sähköpotkulautaa, jonka kyydissä pääsin tutustumaan kau-

trum van het Tarusa Chamber Orchestra. Voor dit muziekcentrum staat een imposant beeld van de snoek uit wiens onderkaak door Väinämöinen de Kantele werd gemaakt. Je kan hem die zien bespelen in de gevel van het oude theater aan de Mannerheimweg, waar hij staat naast de smid Ilmarinen, de maker van de Sampo. Deze worsteling met de snoek kwam ik ook weer tegen in de fresco's van de hand van Akseli Gallen-Kallela in de hal van het Nationaal Museum. Een geweldig museum om de historie van Finland nog eens te overzien. Over musea gesproken, het Ateneum is ook een absolute must, met als pronkstuk het schilderij, ook weer van Akseli Gallen-Kallela, over de droeve geschiedenis van Aino en Väinämöinen. Uiteindelijk stort zij zich in het meer om een gedwongen huwelijk met de veel oudere Wäinämöinen te ontlopen. Overigens is een bezoek aan het woonhuis van deze fantastische schilder in Espoo ook zeker

punkiin 20 kilometrin tuntinopeudella. Kävin kuuntelemassa Tarusa Chamber Orchestrafantastista konserttia Musiikkitalolla. Musiikkitalon edessä on mahtava haukea esittävä veistos. Sen leuasta Väinämöinen kuulemma teki kanteleensa. Väinämöisen voi nähdä soittamassa kanneltaan Mannerheimintien vanhan teatterin julkisivun maalattussa teoksessa, hänen vierellään on siinä sammontakoja seppä Ilmarinen.

Taisteluun haen kanssa törmäsin myös Akseli Gallen-Kallelan freskossa, joka löytyy Kansallismuseosta. Se on upea, Suomen historiaa käsittelevä museo. Ja museoista puheen ollen: Ateneum on myös pakollinen nähtävyys, sen keskipisteenä on Aion ja Väinämöisen surullisesta tarinasta kertova teos, joka on myöskin Akseli Gallen-Kallelan kätten töitä. Kuvassa Aino heittäätyy järveen, jotta hänen ei tarvitissi avioitua häntä paljon vanhemman Väinämöisen kanssa. Suosittelen myös

de moeite waard. Dit kon ik heerlijk per fiets vanuit mijn akko doen evenals een bezoekje aan het huis van oud-president Urho Kekkonen.

Dan tot slot nog iets over de Finse moderne architectuur. In één woord indrukwekkend! Wat prachtig. De nieuwe bibliotheek is een juweel om te bekijken en een feest om in te zijn. Wat een gaaf gebouw! Ook het stiltcentrum is een pareltje van architectuur. Ik had het geluk om er even helemaal alleen in te zijn en na een tijdje wist ik het. Ik zat in een 'oer ei'. De ultieme oorsprong van het leven. Wat fantastisch dat een architect dit gevoel in je kan oproepen met zijn creatie. Dan de Finlandia-Hal van Alvar Aalto en de Temppeliaukio-Kerk. Fantastisch! Puur genieten.

Ik zou nog uren door kunnen vertellen over deze onvergetelijke reis naar Finland, maar mijn afscheid naderde en ik had de Finnlines van Helsinki naar Travemünde geboekt, dus met pijn in het hart ging ik

käymään tämän fantastisen taitelijan kotitalossa Espoossa. Se sijaitsi vain lyhyen pyöräilymatkan päässä majoutuspaikasta ni. Samoin vierailin pyörällen presidentti Urho Kekkosen entisessä kodissa.

Lopulta sananen suomalaisesta modernista arkkitehtuurista. Yhdellä sanalla: vaikuttavaa! Uusi kirjasto on oikea helmi katsella, ja siellä vierailu on yhtä juhlaa. Mikä rakennus! Kampin kappeli on myös vertaansa vailla. Olin onnekas, sillä pääsin vieraillemaan siellä yksin, ja hetken päästä minulle valkeni paikan salaisuus. Olin alkumunan sisällä. Elämän alkupisteessä. On upeaa, että arkkitehti voi luomuksellaan loihtia ihmisesä esii vastaanvalisia tunteita. Sitten on vielä Alvar Aallon Finlandia-talo, ja Temppeliaukion kirkko. Fantastista! Puhdasta nautintoa.

Voisin kertoa vielä tuntitolulla unohtumattonasta matkastani Suomeen, mutta minun oli lähdettävä kohti varaamaani

op weg naar de haven voor de terugreis. Onderweg nog een korte lunch op Malmi Lentoasema waar ik als kind vaak met mijn vader naar toe ging. En toen aan boord en op weg naar huis waar ik weer met open armen werd ontvangen door Margo en door onze trouwe hond Tess na een epische reis en ca. 6.500km in het zadel.

Guus de Rotte

Finnlinesin lauttaa, jolla matkustaisin Travemündeen. Sydän sykkyrällään lähdin satamaan pään. Matkalla satamaan kävin vielä pikaisella lounaalla Malmin lentoasemalla, jossa kävin lapsena usein isäni kanssa. Ja sitten nousin viimein lautalle, ja jatkoin matkaa kotiin. Viimein kotona, eepisten 6500 ajokilometrin jälkeen, Margo ja uskollinen koiramme Tess ottivat minut jälleen avosylein vastaan.

Guus de Rotte

Käännös: Sanna-Mari Kuisma

Het Aviisi-dreamteam in de schijnwerpers

Zondag 8 februari heeft het VNF-bestuur de vertalers en de redactie - 'de steunpilaren en boegbeelden van Aviisi' - uitgenodigd voor een welverdiend diner in het Finse Huis. In zijn welkomstwoord heeft de voorzitter Rune Frants de woorden van Churchill geciteerd: 'Nooit hebben zoveLEN aan zo weinigen zoveel te danken gehad'.

Mervi
Lepistö

Een korte terugblik. Het eerste nummer van Aviisi verscheen in het najaar 1992. De naam werd voorgesteld door bestuurslid Terttu Jansen-Heikurainen. Er waren meerdere redenen voor de naam. Aviisi is een oud woord voor krant, geeft ook het A5-formaat aan (A-viisi in het Fins) en Aviisi wordt vijf keer per jaar uitgegeven. De eerste 79 nummers waren in zwart-wit, maar met ingang van Aviisi 2008-4 is overgegaan op kleurendruk. In 2011 heeft

Daniël Loos het redacteurschap en vormgeving overgenomen. Wij hebben steeds gestreefd alle artikelen in zowel het Fins als het Nederlands te publiceren. Dat vereist een flinke hoeveelheid vertaalwerk, nummer na nummer, jaar na jaar. Minna Räty heeft, ook in 2011, de verantwoording voor de vertalingen op zich genomen en een netwerk van Finse vertalers opgebouwd. Dat is goed gelukt. En dat zien we elke keer wanneer we een nieuwe Aviisi openslaan. Aviisi is het boegbeeld van de VNF. Dus, dachten wij in het bestuur dat het hoog tijd was om onze dankbaarheid en bewondering te tonen door een gezamenlijk diner te organiseren. Met ons 14-en kwamen wij dus bij elkaar. Wij hebben genoten van een Fins diner met zalmsoep als voorgerecht, poronkäristys (rendier-

58

Aviisin päähenkilöt valokeilassa

Sunnuntaina 8. helmikuuta 2020 Alankomaat-Suomi yhdistyksen johtokunta kutsui käänäjämme ja toimituksen jäsenet (Aviisin tukipilarit ja keulakuvat) nauttimaan hyvin ansaittua illallista Finse Huis'iin. Puheenjohtaja Rune Frants avasi tilaisuuden ja toivotti kaikki tervetulleeksi Churchillia siteeraten: "Koskaan niin moni ei ole ollut yhtä kiitollinen niin harvoille".

Lyhyt katsaus menneeseen. Ensimmäinen numero ilmestyi loppuvuodesta 1992.

Johtokunnan jäsen Terttu Jansen-Heikurainen keksi julkaisulle nimen. Valintaan vaikutti moni seikka. Aviisi on vanhaa suomen kieltä ja tarkoittaa sanomalehteä. Lehemme on A5-kokoinen ja se ilmestyy 5 kertaa vuodessa.

Ensimmäiset 79 numeroa olivat mustavalkoisia, mutta numerosta 2008-4 alkaen

siirryttiin väriilliseen versioon. Vuonna 2011 Daniël Loos otti vetovastuuun editoinnista ja suunnittelusta. Olemme pyrkineet julkaisemaan kaikki artikkelit sekä suomeksi että hollanniksi. Se vaatii huomattavaa määrää käänöstötä numero numeron jälkeen, vuodesta toiseen. Minna Räty otti myös vuonna 2011 ohjat käänäjien osalta ja rakensi vapaaehtoisten käänäjien verkoston. Se toimii hyvin. Ja näemme tuloksen aina kun avaamme uuden Aviisin. Joten hallituksen mielestä oli korkea aika osoittaa kiitollisuutemme ja ihailuamme järjestämällä yhteinen tapaaminen illallisen merkeissä. Paikalle saapui 14 henkilöä. Nautimme suomalaisen illalisen, jossa alkuruokana oli lohikeittoa, pääruokana poronkäristystä ja jälkiruo-

stoof) als hoofdgerecht en lakkataart als toetje. Heerlijk. De bijeenkomst was gezellig en stimulerend. Veel van de vertalers hadden hun collega's slechts elektronisch ontmoet, maar de gesprekken liepen vlot. De vertalers waren heel enthousiast en vertelden dat het echt 'kikken' was, wanneer een vertaling af was – en dan in spanning te wachten op de volgende ronde voor de volgende uitdaging. Enkele vertalers hebben al meer dan tien jaar hun bijdragen geleverd.

Getuigend van hun verantwoordelijkheidsgevoel, gaven ze ook enkele adviezen mee, die wij graag met u, geachte lezers, willen delen.

Het vertalersnetwerk zou best wat groter mogen zijn. Dus, als je denkt 'het lijkt mij wel leuk om verhalen naar het Fins te vertalen, soms ook andersom', dan graag een mail naar de redactie sturen: aviisi@vnf.nu. Het Aviisi-team vindt ook dat wij verder kunnen werken aan een bredere variatie

kana lakka-kakkua. Herkullista! Kokous oli miellyttävä ja innostava. Oli mukavaa päästä keskustelemaan kasvotusten. Jotkut paikalla olijoista olivat tavanneet toisensa vain virtuaalisesti.

Kääntäjät olivat erittäin innostuneita ja kertoivat, että kun käänöstöön saa valmiaksi - siitä saa erityisen 'kiksin' ja sen jälkeen saakin innokkaasti odottaa seuraavaa kierrosta ja seuraavaa haastetta. Jotkut kääntäjistä ovat tehneet tätä jo pitkälti yli toistakymmentä vuotta.

Vastuuntuntoisia kun ovat, he halusivat kertoa teille myös terveisensä.

Rakkaat lukijat! Kääntäjien verkosto kaipaasi vahvistusta. Joten jos nyt mietit että 'olisi mukava kääntää artikkeleita suomen kielelle - ja joskus hollanniksi' älä epäröi, vaan lähetä s-posti sihteerillemme aviisi@vnf.nu. Aviisi-tiimi toivoa myös, että voimme jatkaa työskentelyä tulevaisuudessa myös sellaisten aiheiden parissa kuten Suomen

in onderwerpen, zoals columns over politieke en socio-economische ontwikkelingen in Finland.

Aan alles komt een einde. Tegen 18 uur, gingen wij stiekem kijken naar de klok, de parkeertijd dreigde overschreden te worden. Na een snelle fotosessie en een rondje door de winkel, gingen wij tevreden naar huis, met de woorden in onze oren klinkend: dit is voor herhaling vatbaar.

Mervi Lepistö

1: Marjut Suvisaari, Minna Räty, Leena Määttänen, Mia Uusitalo, Carel van Bruggen, Pirkko van Bruggen, Daniël Loos, Irja Lammers, Sanna-Mari Kuisma, Wouter Winkelman, 2: Arnold Pieterse, Rune Frants, Heli Maquelin-Tervahauta, Mervi Lepistö

poliittinen ja sosioekonominen kehitys - ehkä kolumnin muodossa?

Kaikki hyvä päättyy aikanaan. Noin klo 18.00 huomasimme, että varattu pysäköintiaika uhkasi ylittyä. Nopean ryhmäkuvan ja kauppanierroksen jälkeen menimme kotiin tyytyväisinä ja miettiin: Olipas mukava tavata vihdoin! Tämä tapaaminen on eittämättä toistamisen arvoinen.

Mervi Lepistö

Thuis in Finland

Finland is altijd weer thuiskomen voor mij. Het is het land van mijn familie (moeders kant), Helsinki mijn geboorteplaats en vooral een omgeving met zoveel mooie herinneringen. Als ik vanuit het vliegtuig de bossen en meren zie, word ik al blij en krijg ik een warm gevoel van binnen.

Jasja
Blanken

Dit jaar kozen wij voor een fly-drive vakantie eind augustus. Samen met onze dochter van 14 en zoon van 7 jaar hadden we zin in een week outdoor, gecombineerd met heerlijke Finse delicatessen, zoals koud gerookte zalm, jonge aardappelen, muikku's, korvapuustit en nog veel meer. Reisdoel was ons familie zomereiland, gelegen in het Saimaa natuurgebied en dichtbij de stad Savonlinna. Al vier generaties langs komen er zomers familieleden op het eiland genieten van de rust en de natuur. Het was ooit een vis-

serseilandje, later kreeg mijn overgrootvader het cadeau van een vriend. Mijn opa heeft er in de vijftiger jaren een sauna gebouwd, een prachtige grote blokhut met uitzicht op het meer en een grote veranda. Het gele woonhuis is een aantal jaren geleden compleet gerenoveerd en heeft ook een overdekte veranda en een haard. Inmiddels hebben we zonne-energie en zijn de voorzieningen erg prettig, ook op een regenachtige dag.

Op het eiland kun je genieten van de stilte. Dat is best even wennen als je woont in hartje Delft, maar het is zo fijn om alleen de wind door de blaadjes of het klotsende water tegen de boot te horen. Het mooiste moment is altijd als het geheel windstil is en het meer als een spiegel waarin je de hemel ziet. Zeker bij de prachtige kleuren van de ondergaande zon.

60

Kotona Suomessa

Suomeen saapuminen on minulle ollut aina kuin kotiintulo. Juureni ovat siellä äitiini puolelta, olen syntynyt Helsingissä. Minulla on paljon mukavia muistoja Suomesta. Heti kun näen lentokoneesta metsiä ja järvää, minut valtaa lämmin tunne sisältä päin. Viime vuonna lensimme sinne elokuun loppupuolella fly-drive matkalle.

Matkaseurueeseemme kuului 14-vuotias tyttäremme ja 7-vuotias poikamme. Ohjelmassa oli herkuttelu kylmäsavustetulla lohella, uusilla perunoilla, muikuilla, korvapuusteilla ja monilla muilla tyypillisillä suomalaisherkkuilla. Matkamme määäränpää oli sukulaistemme kesämökki Saimaanjärvesä olevalla saarella Savonlinnan läheellä. Jo neljä sukupolvea on saanut nauttia rauhasta ja luonnosta tällä saarella. Alun

Ons huis in 1954 | Mökkimme vuonna 1954.

61

Hier wordt in 1954 de sauna gebouwd door mijn opa. Mijn moeder Sirkka en broers Heikki en Ilkka staan er ook op. | Kuvassa ukkini on rakentamassa sauna vuonna 1954. Äitini Sirkka ja hänen veljensä Heikki ja Ilkka ovat myös kuvassa.

perin siellä majailivat kalastajat, myöhemmin ukkini sai sen lahjaksi ystävältään. Hän rakensi sinne 50-luvulla ensiksi saunan ja sen jälkeen hienon hirsimökkinä tilavine verantoinleen ja järvänköaloineen. Pääraakennus on kunnostettu muutama vuosi sitten perin juurin ja sen veranta on nyt katettu ja siellä on uusi takka. Aurinkopaneelit huolehtivat sähkön tuotannosta. Uudistusten myötä huivilasta voi nauttia enemmän myös sadesäällä. Saarella saa nauttia hiljaisuudesta. Se on suuri kontrasti Delftin keskustalle, missä asumme. On hienoa kuunnella tuulen hu-

minaan puissa tai aaltojen loisketta venettä vasten. Hienointa on kun pilvet kuvastuvat peilityyneen järveen. Ja auringonlaskut hienoine väreineen.

Tänä vuonna seurasimme kalojen uintia järvessä. Niitä oli näkyvissä harvinaisen paljon. Kun poikamme rupesi onkimaan, hän pyydysti puolella tunnissa seitsemän kalaa. Lopulta ne heitettiin takaisin järveen. Tämän suhteen huomaan olevani kaupunki-ihminen. Näinä hetkinä kaipaisin sukulaisiani paikalle niin että osaisin suhtautua asiaan paremmin.

Ons huis augustus 2019 | Mökkimme elokuussa 2019.

Dit jaar waren er ongelooflijk veel vissen, je kon ze echt zien zwemmen. Toen onze zoon de hengel in het water gooide was het direct raak en binnen een half uur had hij zeven vissen. Uiteindelijk hebben we ze toch maar teruggegooid. Ik merk hier

Zicht over het meer, augustus 2019. | Järvinäköala mökiltämme elokuussa 2019.

62

dat ik echt een stadsmens ben geworden en hier mijn familie mis om daar adequaat mee om te gaan.

De laatste dagen waren wij in Helsinki. Wij verbleven in Töölö bij familie. 's Morgens liep ik met mijn zoon naar het Sibelius-monument en was enorm verbaasd daar tien bussen met toeristen aan te treffen en een marktje met souvenirs. Ja, ook Helsinki is inmiddels erg populair geworden voor groepen uit voornamelijk Azië. 's Middags heerlijk gewandeld door de binnenstad met de ruime boulevards en mooie parken. Met de familie hadden we afgesproken bij de splinternieuwe en inmiddels wereldberoemde bibliotheek Oodi. Echt een aanrader als je van moderne architectuur houdt!

Jasja Blanken

Viimeiset lomapäivämme vietimme Helsingissä. Yövylimme sukulaistemme louna Töölössä. Kävelin aamulenkin poikani kanssa Sibeliusmonumentille. Yllätyskseeni siellä seisoi kymmenisen bussia rivissä ja paikalla oli myös matkamuistokoju. Helsingistä on tullut suosittu kohde etenkin aasiaalaisturisteille. Iltapäivällä kävelimme sen bulavardeja ja kauniita puistoja ristiin rastiin. Olimme sopineet treffit sukulaistemme kanssa upouudessa maailmankuulussa Oodi -kirjastossa. Se on todella näkemisen arvoinen, jos on kiinostunut modernista arkkitehtuurista!

Jasja Blanken

WORLDWIDE OCEAN TRANSPORT

www.spliethoffgroup.com

